NAM THỨ MƯỜI LĂM – SỐ THỨ 2956 MỖI SỐ : 0$04 NGÀY THỨ HAI 7 và THỨ BA 8 FEVRIER 1927

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 6761

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Miên-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$00	2$00	1$00
	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng. Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: P. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1 : 50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Một cái kế-hoạch công-thương liên-hiệp

Ai cũng biết thời đại này là cái thời đại kinh-tế cạnh tranh, cuộc chiến đấu của loài người trong thế giới ganh đua hơn kém với nhau không phải ở kỳ-binh pháo-binh trên bộ, tiềm đĩnh chiến thuyền trên mặt bể, khí-cầu phi-cơ trên tầng mây, mà chính ở cái phương pháp tổ chức, cái mưu lược kinh-doanh trong các công trường, các thương điếm, công thương mà suy sút thì nước thế nào cũng phải yếu phải hèn; công thương mà chấn-hưng thì nước thế nào cũng sẽ cường sẽ thịnh: Lại ai cũng biết muốn chấn-hưng công-thương thì phải có cơ quan xếp đặt cho thật là hoàn bị về công-nghệ phải có nguyên liệu cho đủ cho nhiều, phải lo tiêu-thụ cho mau cho rộng; về thương-nghiệp phải mua cho đến tận gốc, phải bán cho đến tận cùng; mà muốn được như thế, quyết không phải tại mấy tay chân của đan-độc từng người mà hòng làm nổi; nếu công-nghệ mà cứ riêng từng nhà chế-tạo thì làm sao mà có nguyên-liệu được cho đủ cho nhiều, lo tiêu-thụ được cho mau cho rộng, luẩn-quẩn vẫn chỉ là cái lối may ăn giẻ, vẽ ăn bỗ; nếu thương nghiệp mà cứ riêng từng người khai thương thì làm sao mà mua được cho đến tận gốc, bán được cho đến tận cùng, loanh-quanh vẫn chỉ là cái cách buôn dầu chợ bán cuối chợ; nhất là ở vào buổi sấu châu chung chợ, năm biển liền đường này, việc công-thương của người các nước tiên tiến đều lấy sức liên hiệp mà ra tranh thắng với đời, mình càng không thể không cũng lấy sức liệp-hiệp mà đua sống với người được.

Ấy ai cũng biết thế, mà nay thử hỏi làm được như thế có cái kế-hoạch gì không? Sao lại không có. Hiện thời công-nghệ thương-nghiệp của mình tuy còn thuộc về thời-kỳ ấu trĩ, người làm về công-nghệ thương-nghiệp trong nước mình chưa được có mấy người thật tinh thật g ỏi, mà cái địa-bàn của người mình chiếm được về công-nghệ thương-nghiệp cũng còn ít lắm hẹp hòi; nhưng nhờ được cái làn sóng công-chiến thương-chiến ở Âu Mỹ đã tràn tới bể đông, người mình cũng đã tỉnh cái giấc mộng trọng văn khinh nghệ từ mấy ngàn năm mà đã có một cái khuynh-hướng về công-thương không phải là không đông không mạnh; vào khoảng vài chục năm nay, nghề mới thấy ngày một thêm, nghề cũ thấy ngày một khéo, kẻ buôn nhỏ tập dần buôn lớn, người không buôn xoay cũng ra buôn, cứ xem các kỳ đấu xảo, mấy kỳ hội-chợ ông gần đây, đủ biết công nghệ thương nghiệp của người mình đã có khởi sắc hơn trước nhiều lắm; chỉ hiềm các phương pháp tổ-chức chưa được khôn ngoan, cái mưu lược kinh-doanh chưa được kín-đáo, tức là chưa có gây thành được cái sức liên hiệp để cùng người đua sống, khả-dĩ đối phó được với cái sức liên hiệp của người ra tranh thắng cùng mình. Nay cũng đã đến cái ngày không thể không liên hiệp với nhau mà chắc ai cũng đã sẵn lòng muốn liên hiệp với nhau, vậy xin đem một cái kế hoạch nhỏ mọn biến với các nhà công thương, tưởng cái kế-hoạch này mà thực thi được ra cũng chẳng khó gì gây thành được cái sức công thương liên hiệp của mình, đã đối phó được với cái sức liên hiệp của người ra tranh thắng cùng mình vậy.

Cái lệ thường liên-hiệp của các nhà công thương ở các nước tiên-tiến là cái chế-độ hợp cổ công-ty; đại-khái mỗi một nghề thợ, hay mỗi một nghề buôn tất có một cái công-ty chuyên kinh-doanh về nghề ấy, bằng dâu dề-xướng lên, hô-hào khắp cho mọi người đều biết cái nghề ấy kinh-doanh có lợi là nhường nào, kinh-doanh cái nghề ấy phải cần đến tư-bản là bao nhiêu, phải có những nhân-tài quản-lý như thế nào, rồi cùng nhau cùng chắc cậy về những người nào là người xứng đáng vào bậc nhân-tài quản-lý đương nổi công việc, cùng nhau gom góp tư-bản, bé nhiều người ít, hợp thành được một số tư-bản đủ dùng, giao quyền quản-lý cho một vài người, đặt ra các cơ-quan hành động, các cơ-quan kiểm xét; có người kham nổi việc, có tư-bản đủ làm việc, cứ như thế kinh-doanh một ngày một khoáng-trương, một bền vững, mà cái nghề ấy trở nên phát-đạt thịnh-vượng, thu lợi quyền được cho nước, làm lợi lộc được cho người; cùng một nghề ấy thì một công-ty kinh-doanh cái nghề ấy ở nước này với một công-ty kinh-doanh cái nghề ấy ở nước khác cũng thường vẫn có liên-hiệp với nhau, hoặc về cách mãi biện, hoặc về cách tiêu-thụ, để thao túng cái giá mua giá bán trong cả thế-giới hay là để kháng cự với một cái công-ty nào ở nước khác lừa chực tranh cướp nghề mình. Cái kế-hoạch công thương liên hiệp như thế thì thật là to-tát quá, mạnh lợn quá, người mình cũng phải học phải tập, nhưng hãy phải tự biết rằng trình-độ công thương mình hiện thời chưa có đủ tài lực học tập được ngay.

(Còn nữa)

T.

Vô-tuyến-điện

Ngày 3 và 4 Février 1927

Nước Pháp

Tại nghị-viện

Ban thẩm-sát tại nguyên-lão nghị-viện cử M. Clémentel làm chánh ban.

Ban hải-quân xin rằng chiếc tàu tuần tiễu tập dùng về sau này có thể dùng vào việc tuần dương được.

Ban tài-chính họp ý với chánh-phủ về bản ấn định rằng hễ nước Đức và nước Anh có thi hành bản giao ước một ngày làm việc tám giờ, thì nước Pháp mới sẵn chuẩn bản giao ước ấy.

Ban ngoại-giao của thứ dân nghị-viện đã nghe bản tờ trình của M. Albert Milhaut. Trong tờ trình ấy, có nói về cái thái-độ khác nhau của hai chánh-phủ, và bàn bạc mọi lẽ xem việc nước Pháp có nên điều đình với đảng quốc dân hay không

Ban binh-giá có nghe tờ trình của M. Paul Bon ouv về việc ổ chứa quốc gia trong khi có việc chiến-tranh. Ban ấy đồng thanh công nhận rằng khi nhà nước tự lấy tài sản của các nhà kỹ-nghệ, hoặc là thỏa thuận điều-đình với các nhà ấy, của nhà ấy cũng không được ăn lời về việc ấy. Sẽ bồi thường sẽ cho các nhà ấy, chỉ được tính bằng cái thành giá của sản vật, hoặc là cái số tiền lời về tư-bản cho nhà-nước mượn, thêm một số tiền tính bằng sự tổn thiệt về các máy-móc bị hao mòn mà thôi.

Ban ngoại-giao của nguyên lão nghị-viện đã nghe M. Briand trình bày mọi lẽ rằng nước về bản giao ước Locarno, mà đường sông giới miền sông Rhin được nước Đức công nhận, và sẽ nhờ có Đồng-minh điều đình; và tất sẽ cho đường sông giới của nước Pháp cũng được bảo chứng chắc chắn cả, vì nước Đức sau đoàn không bao giờ dùng đến võ lực cả. Nước Pháp muốn sự hòa-bình, nhưng nước Pháp cũng không sao nhẫn sự việc tổ chức cái thế lực của mình về đường vật chất, để bồi đắp cho cái thế-lực của mình về đường tinh thần. Cuộc giao tế của hai nước Pháp Ý đã khá hơn nước, Nước Pháp không làm xâm phạm đến địa hạt nước Trung-hoa, và nước Pháp sẽ tán thành cho cuộc độc lập của Trung-hoa. Cái tình thế nước Pháp rất tốt, và là có thể tin cậy về sau đường tương-lai.

Cái thẻ lệ bảo cử nghị viên

Tại hội-đồng tòa nội-các, M. Albert Sarraut tổng trưởng nội-vụ, có trình-bày về cái vấn-đề cải-lương thể-lệ bảo-cử, và về các điều đại cương trong bản dự-án của ông đã soạn. Cái ý ông muốn quay lại cái thể lệ bầu-cử bỏ về một tên một.

Chánh đoàn xã-hội cũng đã bàn về cái thể-thức bảo cử, xem những điều-số muốn quay lại cái thể lệ cũ bảo-cử từng hạt.

Các ông thanh-tra các chánh đoàn cũng đã nghe M. Albert Sarraut trần-thuyết về cái vấn-đề ấy. M. Sarraut có nói rằng trước độ nghỉ lễ Pâques việc ấy sẽ đem đến bàn tại nghị-viện. Ông có nói rằng mong rằng cả tòa nội-các sẽ họp ý với ông, nhược bằng không thì tòa nội các sẽ đề cho nghị-viện tùy ý bàn bạc, chớ không xướng cái vấn-đề tín-nhiệm. M. Sarraut có nói ông muốn đặt thể-lệ bầu cử bỏ về một tên một, mỗ quận sẽ bầu độ ba ông thứ dân nghị-viện. Những quận dân-số quá 300.000 người, thì sẽ thêm 100 000 người lại bầu thêm một ông nữa.

Phát-hành trái-đơn

Ngân-quỹ sẽ phát-hành một số ngân-đơn hạn 15 năm 7/. để hoàn lại các trái-đơn 6/. 1922 trong tháng septembre 1927 sẽ tới hạn. Cứ số tiền lời về quốc-phòng trái khoán hạn một năm hụ xuống 5/.

Nước Anh

Dư-luận với việc Trung-hoa

Báo *Editorial Times* nói rằng việc hải chiến Sir Francis Aglen chánh giám-đốc quan-thuế ở Trung hoa không tỏ hai gì đến cái tôn chỉ chánh trị của chánh-phủ Anh. Báo ấy nói việc chánh-phủ Nga vận động với Trần-hiểu-Nhâm, và việc nào động của đảng quá khích tại nước Anh có quan hệ với nhau.

Nước Đức

Việc phế đế

Đảng cộng-sản có đệ trình nghị hội Phổ-lỗ-sĩ một khoản thỉnh cầu rằng sau này phế đế có trở về Đức, thì nước Phổ sẽ cấm không cho phế đế vào địa hạt.

Tòa nội-các mới

Trong lời tuyên-cáo của tòa nội-các có nói về tòa nội-các đều công-nhận cái chánh-thể dân-quốc, và coi những việc mưu hại hiến pháp là những việc phản quốc. Về việc giáo dục chánh-phủ sẽ giữ gìn cho ai nấy được tự do tín ngưỡng, chánh-phủ sẽ giữ gìn cho binh quyền không can thiệp vào việc chánh-trị, sẽ cấm không cho những người phản đối hiến-pháp được mộ võ binh gia. Chánh-phủ sẽ theo đuổi cái chánh sách của Locarno, và điều cốt-yếu trong cái chánh sách của nước Đức là bỏ hết cái tư-tưởng phục thù.

Sau khi tòa nội-các tuyên bố chương-trình, bà trước Westarp là lĩnh tụ đảng bảo thủ, có đọc một bài để bài văn trái hẳn với hẳn hết các khoản trong chương trình của tòa nội-các, vì vậy các ông nghị-viên đều đứng lên ra ngoài. Sau M. Stresemann có hợp tòa nội-các để bàn tại các quan thương-thư về đường bảo thủ không công nhận mọi lời của M. Westarp.

Đảng cộng-sản, đảng xã-hội, và đảng dân chủ có đệ trình nghị viện một khoản tỏ lòng nghi vực tòa nội-các.

Nước Bảo

Việc hàng không

Chánh-phủ xin nghị viện ưng chuẩn bản giao-ước về việc đặt các đường hàng không phụ tác cho đường Vienne. Constantinople, và về việc thu lại đường ấy.

Nước Yougoslavie

Tòa nội-các

Sau khi làm lễ phát-thụ, các quan thượng-thư bộ Bưu-điện, và bộ Tôn-giáo vì lẽ riêng đã từ chức, song vẫn tán thành cho tòa nội-các.

Nước Mỹ

Đảng xã hội với tòa nội-các

Trong cuộc đầu phiếu của các hội liên hiệp xã-hội để ra để hỏi ý về việc có nên dự vào tòa nội-các hay không thì có 350 700 ở way thuận, 172.700 về phản kháng và 41.000 về bỏ trắng.

Nhật-bản

Cái chánh-sách đối với Trung-hoa

Nhật bản quyết nghị không đứng một mình mà phản kháng việc thu khoản quan thuế phụ ở Trung-hoa.

Các báo Nhật nói rằng nước Pháp và nước Mỹ sẵn lòng tán trợ cho nước Nhật trong việc phản kháng sự thu khoản quan thuế ấy.

Các báo lại nói việc sách nhiễu Sir Francis Aglen, và việc bắt buộc điều đình ở Hán-khẩu, thực là một bài học hay cho các nhà ngoại giao nước Anh.

Tang lễ vua Đại-chính

Sáng ngày thứ sáu sau khi làm lễ đăng quang thì vua hoàng sẽ tiếp ngoại giao đoàn.

Các vòng hoa của các chánh phủ ngoại quốc phúng vua Đại-chính, thì sẽ liệu ngày thứ sáu sẽ chở đến hoàng điện; sau khi làm lễ minh lăng, các vòng hoa ấy sẽ để ở lăng.

Việc nhập cảng thóc gạo

M. Mashida, thượng thư bộ nông phố có sang bỉ tại nghị viện rằng chánh phủ đương dự bị cho gạo thóc nhập cảng, vì thóc lúa về mùa năm 1926 không đủ dùng. Vì giá bạc cao, cho nên rẻ mua gạo ở Rangoon, chứ không mua ở Saïgon.

Úc-đại-lị-á

Việc khai mỏ vàng

Vì sự giao thông không được tiện lợi, việc khai mỏ vàng tại Nouvelle Guinée cũ lỗ lỗng mất.

A.R.T.P.

Việc Trung-hoa

Ngày 28 janvier 1927

Tình hình Hà-nam

Hiện tỉnh ở Hà-nam vẫn bối rối lắm. Ngân-văn-Ngọc và Nguyễn-Tam đã nhận chức cảm chánh-phủ Quốc-dân họp binh lại để phản kháng Ngô bội-Phu. Ngô có điện về Đế-kinh cầu Trương-tác-Lâm tiếp tế lương thực và khí giới sớm.

Việc công nhân nào động

ở Hán-khẩu

Vì việc này nguyên do vì bọn công nhân làm đường xe hỏa Kinh-Hán yêu cầu được tăng tiền công, bọn công nhân kéo nhau đến vây bộ thị-chính, đã hâu xảy ra phong trào đại bãi công. Song vì bọn công nhân yêu cầu thái quá là ngoài việc phải tăng tiền công lại xin phát cho hai số lương trong dịp tết nguyên đán âm lịch. Công-tế-Viễn không thể theo lời được, nên bị bọn công nhân kéo tận vào hẳn mất hai viên thư-ký và một tên vệ binh.

Tin Đường-kế-Nghiêu

Đường-kế-Nghiêu gần đây có phân phái các đại-biểu đi đến Thiên-tân, Quảng-châu, Hán-khẩu, Nam-kinh, Sơn-đông xét xem tình hình như thế nào, để định cái thái độ đối phó với thời cục.

Việc đời chính phủ quốc-dân

Các yếu nhân trong quốc dân đảng lấy tỉnh Giang-tây ở giữa tỉnh Chiết-giang, hiện nay việc chiến tranh đã gần kết: đến bờ cõi tỉnh Giang-tây, vậy chính phủ quốc-dân lại sẽ đóng ở Vũ-xương không đời đến Nam-xương nữa.

(Dịch báo Tân)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI — Nhờ ngài làm ơn giải đáp cho tôi một điều pháp luật như sau này:

Ngu-ân tôi có cho tên S... một thửa ruộng 1000$00; những ruộng ấy đều có văn tự cả và cha tên S.., là lý-trưởng thì thực. Sau xét ra thì phần nhiều những văn tự ấy làm giả cả. Tôi có đem thưa tại tòa Thương-thẩm thì tên lý-trưởng nhận thực các ruộng ấy đã lỗi cho tên S.. là con giai cả ăn cắp triện làm xằng, chứ hắn không cho ấy gì vào việc ấy. Tòa xét và bắt tên lý-trưởng phải bồi cho tôi số 1000 đồng ấy. Nhưng hiện nay tên S... không có gia sản gì, vậy tôi có thể xin tòa bắt bố hắn chịu gán thì cho hắn để giả món tiền ấy cho tôi không? Nếu đã có trình lục ấn rồi tôi phải làm thế nào?

Nay kính hỏi.

LỜI ĐÁP. — Trong bộ Hình luật Bắt-kỳ điều 58 có nói rằng:

« Nếu người phạm trọng tội, khinh tội, hoặc tội vì cảnh là người vị thành đinh mà ở chung với cha mẹ, hoặc không có cha mẹ ở chung với người tôn thuộc, do người tôn thuộc trông nom, — về luận thì thân thuộc tự nhiên hoặc thân thuộc ngụ đường — thì người thân thuộc ấy phải can trách về sự thường hoàn, trả lệ phí các bồi khoản, bồi thường hại về phần của vị thành đinh bị nghỉ.

Nếu người phạm là người thành-đinh mà cũng ở với các hàng người thân thuộc đã nói ở trên thì quan thẩm-phán có thể thiên cái thành cộng sản ở trong gia đình, cái cách làm lụng công cộng, hoặc cái tình trạng phạm tội mà bắt cứ người thân thuộc ấy phải can trách về khoản thường hoàn, trả lệ phí, bồi khoản bồi thường hại về phần người thành đinh bị nghỉ.

Các người thân thuộc đáng bị can trách sẽ bị đòi ra dự sự và được trình bày cứ lẽ.

Nếu phải can trách thì trong án nghỉ sẽ tuyên cho rõ rằng sự can trách ấy. »

Nếu tên S. là vị thành đinh (chưa đến 21 tuổi) và không đủ trả ông được số tiền 1000 đồng thì cha mẹ hoặc người tôn thuộc phải đền cái số ấy. Nhưng nếu tên S. làm sự gì mạo ấy đi đến tuổi thành đinh rồi mà còn ở với cha mẹ hay người tôn thuộc thì đáng là ông phải đòi cha mẹ hay người tôn thuộc nếu tên S. ra dự sự mới phải. Nhưng nay không thấy đơn nói rõ tên Trương-thẩm bắt cha mẹ tên S. phải chịu trách nhiệm thì ông không thể bắt cha tên S. đền được. Ông cũng không có thể bắt người cha tên S phải chịu của cho con được, vì việc chia là việc phải để cho người ta tự-do, không cưỡng bách được, ông chỉ có thể kiện kỳ cho tên S. thôi, nếu hắn không có tài sản thì ông đành xin cản thúc thân thể người là xin bỏ tù mà vậy. Nếu đã có trình lục có chữ ký phó chánh án hành rồi thì ông chỉ việc giao cho chấp hành mà thôi. Còn như người mắc nợ và truyền lệnh hạn người ấy trong ba ngày phải lo trả không thì sẽ bị cản thúc.

Ph.h.-L.

Bàn về học-thuật và tư-tưởng biển-thiên ở TRUNG-QUỐC

V

Thiên-tử tế giới cật, chư-hầu tế thổ xí tắc, đại-phu tế thổ ngũ tự. Giới cật là chỉ lấy mình làm vật, thổ xí tắc nghĩa thiết đến việc làm ruộng, thổ ngũ tự (thổ của trong, thổ của ngoài, thổ xã nhà, thổ ấp bếp và thổ mảng nước) đều quan thiết đến việc ấn nắng hàng ngày của người ta. Văn minh của Trung-quốc đời xưa, việc gì cũng cốt việc thực, xem một việc lễ ấy cũng đủ hiểu. Và lại, trong việc tế tự, có một việc rất trọng, là việc thờ phụng tổ tiên. Ở Trung quốc, cái chế độ về gia tộc rất đủ, mà cái tình chất bảo-thủ cũng rất mạnh, người việc tế giới, lại lấy việc tế tổ làm trọng, cho nên gọi là thiên thần, địa kỳ, nhân quỉ, nhân quỉ tức là tiên tổ. Tôn tổ tiên đã khởi với giới, kính Lễ nói: « Muốn việt gần ở giới, người gần ở tổ; kính Thi nói: « Vua Vương-vương lên xuống, ở bên tả bên hữu của Thương-đế »; nhà Chu tế vua Văn-vương ở nhà Minh-đường đã phối cho Thương-đế. Coi quyền lực của tổ tiên sinh ngang với giới, đủ rằng là một việc người Trung-quốc không hiểu với người các nước, cái tư tưởng ấy, dù bỏ cũng vẫn không suy.

Nói tóm lại, thì cái văn minh ở cái thời đại phôi thai, lấy trọng việc thực

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

làm nghĩa thứ nhất, trọng việc thọ cho nên trọng việc người, nghĩa kinh giới luật lý, là lấy giới làm khuôn mẫu cho đạo thường của người; trọng việc thực cho nên trọng kinh-nghiệm, nghĩa tôn trọng tổ tiên khi lý, là lấy tổ tiên làm mực thước cho người sau. Bởi tư tưởng mà phát làm học thuật, giữ thực nhất của học thuật có hai chức:

Một là quan chức, là chức coi việc giới. Ở cái buổi đầu nhân quần mới tiến hóa, việc giáo chưa chia, chức quan giữ việc gì thầy, quyền hành trong nhất (chức pháp lệnh ở nước Ai-cập (Egypte), chức tế-tư-trưởng ở nước Do-thái (Palestine), chép ở trong sách Cựu-ước (Ancien testament) đều là quan coi việc tế ở Ấn-độ có bốn dân tộc lớn, dân tộc Ba-la-môn (Baraham) là đầu, Ba-la-môn tức là quan giữ việc tế, nước Ba-tư (Perse) cũng thế. Hiện nay ở nước Tây-tạng (Thibet), chính quyền trong nước cũng cầm ở trong tay ông quan giữ việc tế. Ở Châu-âu thì quyền của Gi-áo-hoàng (Pape) ở La-mã (Rome) vẫn to hơn cả quân chủ các nước). Trung-quốc về cái nhà việc giáo quyền lấn chính quyền, mà học thuật tư-tưởng, cũng vẫn ở trong chức chưởng của quan chức. Chức chưởng của quan chức cũng chia làm hai: một là quan chức giữ việc tế-tự đại biểu tư tưởng của nhân dân, đặt lên Thượng-đế để cầu phúc; trong sách Chu lễ, một là thiên xuân quan đều nói về việc tế tự. Vua nước Lỗ hàn việc chiến trận với Tào-Sử, đến nói các vật tế đều đủ: vua nước Tây sắp đánh nước Sở, cũng nói vật tế kẻ, xôi cùng đá và tinh sạch; hễ cho việc tế tự là quan hễ đến cuộc yên nghỉ ở trong nước; còn bao nhiêu việc khác, đều theo mệnh lệnh của thần, không cần phải bàn đến nữa. Hai là quan chức giữ việc lịch trong, cốt để xét tư tưởng của giới để dùng ra việc giới. Thiên Nghiêu điển kinh Thư có ép rằng vua sai họ Hi họ Hòa, kính thuận giới sở, xét hành độ của mặt giới mặt giăng và các ngôi sao để trao định thời hàn việc cho dân. Xuống đến đời xuân thu, vẫn theo lối ấy, như họ Tử họ Tỷ và họ Thần, đều là quan chức, mà làm chức cố vấn của vua; trong sách Tả-truyện nói đến việc bói toán việc tốt việc xấu, chiêm nghiệm điềm lành nghiệm dữ, thật là nhiều. Người sau không biết. Cái tinh trong khi mới tiến-hóa của nhân-quần, cho là việc bịa đặt hão huyền, mà ngờ cho họ Tả-giả thác, chớ không hiểu rằng ở cái thời đại phôi thai, cái lý thật là trung-tâm-điểm về học-thuật và tư-tưởng. Các sách Sầm-vĩ cũng thế, Sầm-vĩ thật hay dối, đáng tin hay không đáng tin, bây giờ không cần phải nói nữa, nhưng sách ấy bắn làm ra ở đời Xuân-thu và đời Chiến-quốc, mà làm đại-biểu cho học-thuật và tư-tưởng đời xưa, thì không còn ngờ chút nào nữa.

Hai là quan Sử, quan Sử là coi việc người. Trung-quốc tôn trọng tổ tiên nặng với giới. việc giới thì quan chức coi, việc tổ tiên thì quan sử coi, quan Chức với quan Sử, quyền ngang nhau, thật là cái đặc sắc của Trung-quốc. Trọng thực tế cho nên trọng kinh nghiệm, trọng kinh nghiệm cho nên trọng thổ lộ, ai thế quan Sử mới thành nơi tụ hội về học-thuật và tư-tưởng. Trong Chu-lễ có chức thái-sử, chức tiểu sử, chức tả-sử chức hữu-sử, chức nội-sử, chức ngoại sử. Trong sách kinh, như kinh Thi, kinh Thư và kinh Xuân-thu, đều là chức chưởng của quan Sử, kinh Lễ và kinh Nhạc, cũng là dùng để của quan Sử. Cho nên muốn khảo cứu việc học, thì phải hỏi đến quan Sử. Quan thái-sử Nam-trì ở nhà Tần, quan lễ sử Ý-trọng ở nước Sở, đức Khổng-tử sang nhà Chu mà đọc Sử-ký, nhân sử nước Lỗ mà làm kinh Xuân thu, đều có ý trọng vào sử cả, vì nguồn suối về học-thuật đều ở sử cả. Quan Sử và quan Chức, đều nói đời làm một chức (Chức quan Sử cứ nối đời mà làm, đến đời Hán cũng còn thế, Tư-mã-Đàm và Tư-mã-Thiên là quan sử có danh tiếng nhất); kinh như riêng hẳn là một họ, vì bởi lấy chữ viết vào tre và vào lụa, truyền đi khó lắm, không cho người làm được chuyên nghiệp, thì không rõ được cái gốc của họ.

(Còn nữa) X. dịch thuật

LỄ MUA SẮO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng ngoài mua bảo thì phải trả trước. Vậy nếu Bắc-ai ông nào muốn thì phải tiền cho; bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. ❁ Mua bảo thì tính từ tiền hoặc năng một tháng tây trở đi cho gọn.

VIỆC HANOI

✓ Les bureaux de la Direction, de l'Administration et de la Rédaction du T.B.T.V. et du Học báo sont transférés Jules Ferry n° 62bis et 63. Entrée de la Rédaction n° 39 rue Lambert.

● Sở báo T. B. T. V. và Học-báo mới dọn sang phố hàng Trống số 63. Tòa soạn có cửa riêng vào đàng phố mới, thờ số 39.

Thời-tiết

7 giờ	14 độ
15 giờ	15 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	12	80
nhì,	12	20
ba,	11	20
Thóc hạng nhất,	7	40
Bắp ngô	7	70

Giá bạc. — Kể từ ngày 7 Février 1927 giá bạc ở kho Nhà nước định là 3 f. 60.

Tuần giá quốc trái :

Ngày 25 Janvier 1927

3 %.	hoàn dần	67	95
3 ½ %.	vĩnh-viễn	84	25
4 %.	vĩnh viễn 1917	52	50
4 %.	» 1918	51	50
5 %.	» 1920	72	30
5 %.	hoàn dần 1920	81	30
4 %.	1925	88	40

Ngày 5 Février 1927

3 %.	vĩnh-viễn	83 f. 25
5 %.	1915-1916	68 f. 10

Tin tặp. — Tàu *Yonkin* đến ngày thứ ba 8 février hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong. Các thư tự ở Hanoi sẽ mang xuống Hải phòng gửi ra tàu từ 20 giờ 7 phút tối 7 février.

Tin đường sá. — Đường số 24 ở Hòa-bình đi Tu-vũ và Hàng-hóa từ nay xe ô-tô có thể đi lại được.

Quan Thống đốc Bonamy tới Saigon. — Quan Thống-đốc Bonamy do bộ Thuộc-địa từ đi phái bộ tại Đông-dương đã tới Saigon chuyển tàu mới rồi. Đi thanh-tra xứ Nam-kỳ xong thì ông sẽ ra Hải-ky và đi các tỉnh lân-cận Pnép tại Trung-hoa.

Cuộc rút số công-thái hai triện đồng. — Cuộc rút số lần thứ nhất của công thái 2.000.000 đồng đã mở hôm ba mươi tết tại Đông-dương ngân hàng để lấy 143 phiếu được hoàn lại. Cuộc rút số ấy có M. Réalon là đại biểu của Toàn-quyền làm chủ tọa và hội viên là M. Viola đại biểu Kho-bạc, M. Lê trung Ngọc đốc tòa Thượng-thẩm, M. Richard đại biểu của ngân hàng. M. Beau chủ sự tại sở Tài-chính làm thư ký.

143 số được hoàn tiền lại là :

300	7.707	16.048	21.796	29.003	34.584
481	7.837	16.160	22.531	29.169	34.993
967	8.215	16.587	23.053	29.650	35.292
1.518	9.074	17.063	23.101	29.857	35.547
1.760	9.484	17.414	24.163	29.967	35.595
2.189	10.505	17.427	24.483	30.902	35.702
3.498	11.408	17.666	24.614	30.908	35.901
3.577	11.666	17.938	24.760	30.589	35.973
4.172	11.785	18.030	24.880	30.617	36.111
4.384	11.789	18.096	25.133	30.660	36.795
5.090	12.167	18.784	24.857	30.694	37.267
5.471	13.026	18.879	26.042	31.227	37.644
5.599	13.188	19.911	26.172	31.624	37.762
5.678	13.345	19.944	26.558	31.902	37.951
5.749	13.576	19.971	27.872	32.277	38.320
6.313	13.679	19.991	27.107	32.290	38.818
6.395	13.962	19.990	27.288	32.765	38.974
6.353	13.986	20.016	27.868	33.161	39.492
6.507	14.012	20.099	28.246	33.181	40.152
7.183	14.677	20.046	28.390	33.985	40.155
7.338	15.135	20.459	28.442	34.020	40.249
7.493	15.214	20.539	28.503	34.265	40.226
7.518	15.726	20.623	28.717	34.347	40.292
7.660	15.988	21.158	28.957	34.764.	

Một ông Tây buộn tự sát bằng súng lục. — Ngày thứ bảy mới rồi, M. Fringant là đại-biểu của công-ti Societe ở hàng Voi số 45 lấy súng lục tự bắn vào thái-dương. Quan tòa và sở cẩm đến khám không thấy để lại giấy má gì cả, cho nên không hiểu vì duyên cớ gì mà ông ta tự sát. Chỉ biết rằng đêm hôm trước còn đi chơi với mấy người anh em đến gần nửa đêm mới về.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có hiệu rõ « COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Cassaux ».

Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.

Bán tại hiệu bào-chế :

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

Ngoài quan lại. — M. Ng-văng-Quốc tặng-đốc hạng nhì tại Hưng-yên được nghỉ giả hạn ba tháng tính cả lương kể từ ngày 10 février 1927.

M. Vũ-huy-Trực, án-sát hạng nhất tại Hưng-yên sau lên quyền nhiệm vụ trong khi M. Ng-văng-Quốc nghỉ vắng.

Ngoài quan chức Tây, ngoài các viên chức Nam tòng sự với nhà nước xưa nay vẫn nghỉ giả hạn là thường, vậy mà trong quan trường ta có lẽ nay mới có một quan tự ý xin nghỉ giả hạn là lần thứ nhất.

ĐÃ RA TRỌN BỘ

Thiết-Hoa-Tiên-Sử 16 cuốn.. 0$ 97

TIỂU-THUYẾT

BÌNH SƠN LÃNH YẾN

của Nguyễn-bỏ-Mục dịch

Cuốn thứ I, 18 trang

Giá: 0$06

Mỗi thứ bảy, ra một cuốn

BÌNH SƠN LÃNH YẾN tức là truyện một cô nữ-thần-đồng mới lên 10 tuổi, mà đã có tài văn thơ, nhà ngọc phun châu, khắp các quan trong tòa Hàn-lâm, đều phải bái-phục. Thiên-tử phong cho là « *Hoàng văn tài-nữ* » lập lầu kén chồng. Lại ban cho một cái roi « *Kim như ý* » hễ công-tử nào đám hỗn-hào xấc-láo, thì được phép đánh chết. Sau vì một sự kén chồng kỳ, mà sinh ra biết bao nhiêu chuyện rất ly kỳ.

Từ cuốn thứ II, ba trang bìa sẽ in thêm bộ THUYỀN TÌNH BỂ ÁI.

TÂN-DÂN THƯ-QUÁN

kính cáo

Sách dạy đánh châu. . . 0$ 40

Sách mới. — *LUẬN-NGỮ LOẠI-NGỮ, của cụ Ô-sào Lương-văn-Can* soạn quyển tuổi nhất 114 trang, bán in-8 Raisin, in tại Nghiêm-Hàm Ấn-quan, giá bán 0$ 40. Chữa những lời cắn điều Khổng-tử ra làm năm loại, nói về vệ-sinh, nói về tuân-thân-lý, nói về học-vấn, nói về nhân-nghĩa đạo-đức và nói về lễ-nhạc.

Trên chữ Nho, dưới dịch ra nôm, dịch nghĩa đem từng chữ, rồi lại giải nghĩa cho rõ.

Rất tiện cho những người muốn học ít nhiều chữ nghĩa.

Một việc điều kiện làm phúc. — Có tin rằng một hội nhà ở Hà-thành nay mai sẽ đỡ một tỉnh để giúp phần Bà-già bị hỏa tai ngày trong năm.

Nghỉ hộ sản. — Đỗ-thị-Hợp là cô đỡ thực thụ hạng ba tại nhà hộ sinh Quảng-ngãi (Sơn-phòng) được nghỉ hộ sản một tháng tính cả lương.

Giấy thưởng lục. — M.M. Phạm-trọng-Thiều và Phạm-văn-Lộ thanh-tra tại tòa nhì phủ Thống-sứ đều được thưởng một đọc thưởng lục vì đi hết lòng mẫn cán và tận trung với công việc làm trong năm 1926.

Vụn-vượng bội tinh. — M. Ng-văn-Bằng chưởng-lý thượng hạng ở ải Kiểm-sát tài-chính vừa mới được ân thưởng Vụn-vượng và Bảo-tinh bội-tinh. Vậy có mấy lời mừng M. Bằng.

Mấy việc đấu giá. — Chiều thứ bảy 31 janvier tại sở Công-chính Hanoi có đấu giá tiếp những việc sau nay :

1° Làm các nhà giấy sau tòa sứ Nam-định, việc làm đang 36.000 đồng.

Các nhà đấu thầu bỏ như sau này :

MM. Trần-văn-Tư	bỏ hạ	9 /.
Trần-đang-Chương	—	7 /.
Durand et Luzet	—	18 /.
Nguyễn-văn-Bân	—	21 /.
Đỗ-đình-Thực tức là Ba	—	23 /.

Vậy M. cai Ba được tạm thầu.

2° Việc đồ đất và xây tường sau dưng Haskan lên đến Lèo.

Việc này không có ai đến thầu, vậy không đưa giá nữa và sẽ làm hợp đồng.

Muốn bán xe ô-tô « Citroën », 5 mã-lực còn mới. Hỏi tại số 3, phố Reinach (sau đường Hội-chợ. — Hanoi. 6.019.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu báo chí Monitor, 58 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiện lấy lại có thể bán được các thứ Hypposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, mà tôi có các thứ đang cần nghỉ dùng, theo giá rất rẻ.

Ngoài của thừa phái. — M. Vũ-như-Giáo thừa phái hàng năm tại phủ Tiên-yên (Hải-ninh) nay kiêm thêm chức lục sự tại tòa án đệ nhất cấp ở hạt lỵ thay M. Nguyễn-văn-Huân đổi đi Bảo-ninh.

M. Kiều-văn-Ung thừa-phái hạng tư hết hạn nghỉ nay đổi đi Hà-đông thay M. Đỗ-đình-Huyện là thông-phán bổ đi hạng tư Bưu-điện.

Áp điệu án gia. — Vào hồi 7 giờ tối hôm qua, có một người ăn mặc ra rằng một người lính nhà thương, bỗ cửa hàng Ái Phương bán thuốc số 202 đường Hàng mó dưới nhà Rượu, hỏi mua thuốc, khi trong nhà mở cửa ra thì người ấy thách người nhà ra đánh nhau và cho xem trong tối có dao gậm. Người chủ nhà tên là Thái-văn-Tiến bị một vết dao, nhưng chỉ hơi sây da mà thôi, người ấy đâm xong chạy được. Người nhà đi trình cảm thì có lính cảnh-sát xuống ngay đợi cả đêm hôm qua tăng không thấy gì. Đến hồi 11 giờ sáng hôm nay, mọc bọn chừng 7, 8 người chực xông vào nhà, song người trong hiệu kịp đóng cửa, nên họ không ta vào được. Cả hiệu An-Phong khai rằng có 18 trong vụ tết có nhiều người đến hỏi mua hàng chịu, song không bán chịu, thì có lẽ vì thế mà họ mang lòng thù oán chăng.

Nạn ô-tô. — Ngày hôm mồng 6 vào hồi 3 giờ rưỡi chiều, chiếc ô-tô số T. 2548 của hàng ô-tô Aviat do một người chauffeur cầm máy. Khi đi đến phố hàng Bạn thì gặp chiếc ô-tô số T. 2187 do M. Vũ-đình-Tuân lái cầm máy ở phố hàng Điếu đi lại, định rẽ vào đường trong tỉnh, vì tránh cho hai cái xe khỏi đụng nhau, cho nên đầu phải vận cho lên bờ bè và hai cái xe đều đâm phải mấy cái cửa, song không tổn hại gì mấy. Người không gặp chi cả.

Mấy việc bội tín. — Sở mật thám đã đi hiểu cẩn sang tòa án về việc Nguyễn-thị-Bảo bị kiện là bội tín các quần áo và đồ nữ trang đáng giá 660 đồng của bà Năm-Chân chủ rạp hát bóng Quạt.

— Sở mật thám đã giao xét về việc Mme Ng-thị-Kim tức Ba-Kim kiện tên Cả con và Cân Hai ở làng La khê (Hà-đông) bội tín các đồ trợ lực đáng giá ba trăm đồng và đánh đập cùng là đọa giam cầm người làm công của mình tên là Hương.

Quyển thứ sáu

TRUYỆN

Ba người Ngự-lâm pháo-thủ

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI

Giá: 0$08

Các rạp Cinémas Hanoi

Rạp CINÉMA PALACE Hanoi

Từ thứ tư 20 đến thứ ba 1er Février 1927

LA FIN DU MONDE

Cuối đời

Đại phim ảnh 4 đoạn rất hay, của hội UNITED ARTISTS (JACK PICKFORD) đóng trò rất vui

Rạp FAMILY CINÉMA Hanoi

UN CASSE-COU

Đại phim ảnh 5 đoạn rất vui, chiếu từ thứ tư 26 đến thứ sáu 28 Janvier 1927.

ĐỒ MỘT LỌ

Quintonine vào trong một lít rượu vang thường thì sẽ được một thứ rượu vang thực tốt, uống rất bổ huyết. gân cốt, và các cơ quan trong thân thể.

Mỗi lọ giá 0$60. có bán tại hàng bào chế. Hanoi. phố Paul-Bert. Hanoi.

AI LÀ NGƯỜI BẠC NHƯỢC

CŨNG CẦN PHẢI BIẾT !

Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ :

1° *Ngạch thuế thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . . 0$ 15

Tiền cước thường . . 0 , 05

Tiền cước Recommandé thêm . . . . . 0 , 10

Thư và mandat gởi cho :

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC

61-63, Rue du Coton

HANOI

Các tin vặt. — Tên Chiến-văn-Tư tức Trần-văn-Cờ 18 tuổi đã phải biết xứ lại trở về Hanoi thì nay bị bắt giải vào tòa án.

— Linh cảnh sát đi tuần đêm có bắt được ba đứa đi lang thang mà không có thể nào cước, không có nghề nghiệp gì, hỏ nghi là kẻ gian phi đã giao về sở mật thám để xét cẩn nước.

Tin sau cùng.

Chiến sự ở Thượng-hải

Được tin rằng Nam quân tiến đến Thượng-hải, Trương tác-Lâm muốn giữ lấy Thượng-hải trước khi quân của nước Anh tới nơi, để ba mặt cho quân Sơn-đông tiến về phía nam. Quân lính ở Nam-kinh đã khởi hành cả. Ấy cũng vì quân Quảng-châu có quân Hồ-nam cứu viện, mà đánh lên mặt Bắn-khẩu, thì cho quân của Tôn-truyền-Phương phải lui, nên Trương ra lệnh cho quân tiến lên như thế.

Tướng-giới-Thạch bị bệnh

Tướng-giới-Thạch đau bệnh lỵ phải vào nhà thương phục thuốc.

Lính thổ ở Sơn-đông

500 người lính động chuyển mấy đã đến Sơn-đông cả rồi có gái phong-trào bắt người theo như cái mưu-lược của Quảng-châu vậy.

Người đi-giới-Thạch bị bệnh

Tướng-giới-Thạch đau bệnh lỵ phải vào nhà thương phục thuốc.

Lính thổ ở Sơn-đông

500 người lính động chuyển mấy đã đến Sơn-đông cả rồi có gái phong-trào bắt người theo như cái mưu-lược của Quảng-châu vậy.

Người bị thương về Hà-tĩnh

Ở tỉnh Hà-tĩnh, đạo quan thứ chín, và thứ mười Quảng-châu, là linh mộ rong hợp cùng bộ ở Qui-nhơn, vẫn quớp bóc và tàn phá các nơi, nhất là ở Nghi-xuyên và ở đây hiện nay không có thuế nuôi nữa, và quan binh đi bị ích hiện mất rồi.

Người Nhật với khoản quan thuế-phụ.

Các nhà buôn Nhật được lệnh của các quan Nhật bảo cứ nộp quan thuế phụ của Tôn-truyền-Phương bắt nộp trong tỉnh Chiết-giang cũng là các thuế của quốc dân đặng thu trong các cửa bể về quyền đảng lý, sau này sẽ khiếu-nại. Việc lý các nhà ngoại giao sẽ điều đình để giải quyết.

A. R. L. T.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Lời cảm tạ. — Chúng tôi xin có lời bái tạ các ngài, các quan, các ông, các bà đã có lòng yêu đến tổng biệt hoặc gửi giấy về thăm và đưa lễ phúng viếng phu-quân, thân-phụ, thân-phụ chúng tôi. Trong khi tang-gia bối rối hoặc có điều gì sơ suất, xin các ngài miễn thứ cho.

Vị vong nhân : bà Năm-sinh cẩn cáng gia-quyến bái tạ.

HÀ-BÔNG

Việc bàn chánh-tổng. — Tổng Cổ điển có 12 xã, khuyết chánh-tổng đã ngót nửa năm nay, phó tổng ở làng Quỳnh-đô thay quyền mãi, đến ngày 25 tháng chạp ta mới rồi mới công cử xong. Trong tổng có ba người tranh nhau, đến khi thực sức bàn thì một người nhường rất đơn ông cả ra, còn hai người thì một người bà hộ được thì ký trưởng làng Yên-vinh một người là chánh hương-hội làng Văn-điển là M. Ng-bửu-Cầu.

Hôm 25 bàn cử, xem cách vận động nóng-nhiệt lắm, tờ mờ sáng đã thấy mấy cái ô tô của một nhà tăng cử đến các xã kỳ hào tại ga xuống huyện Thanh-trì hồ phiếu, xong lại chở về nhà thết đãi cơm rượu, ga xuống suốt ngày đêm.

Cử lỵ 18 sáng bình thì hai bên cũng là xứng đáng cả, một bên bà hộ thêm nhiều làm việc và gia sản có, một bên thì cũng là tay trí phú thứ tự, sinh con mấy đứi trưởng giữ chánh tổng. Tuy có cạnh tranh, nhưng êm đềm lắm, đáng khen cả hai bên biết cách khuyên dỗi với kỳ-não cho nên khắp cả mặt đều bỏ phiếu. M. Ng-bửu-Cầu được 58 phiếu, M. Ng-văn-Tuân 24 phiếu.

Thế là tổng Cổ-điển ta có chánh-tổng rồi. Mong rằng ông chánh mới sẽ có nên thì thế đặt tên ra để trừ hại hương lợi, đúng như chữ ấy thì nhân dân được nhờ vậy.

Việc sắp lên cho tên chánh-tổng rồi, như cây nhờ gió lớn mà thêm tươi, như cây nhờ khỏi gió lớn bóng hàng bóng tán cây. Mong thêm thay!!!

Một người ký bán lai cảo.

LỄ BỒI CHỖ Ở

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng ngoài mua bảo, khi đã chịu ở, muốn bản-quán gửi cho chỗ nào, thì gửi cho bản-quán có giấy quán bảo, chứng tỏ đã nhận tờ báo này rồi, thì bản-quán không gửi cho nữa. ❁ Mua bảo thì tính từ tiền hoặc năng một tháng tây trở đi cho gọn.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Hội đồng nông-thương. — Phòng Nông-thương Vinh đã họp bữa thứ thứ bảy 5 janvier hồi 9 giờ sáng, có quan Công-sứ Marty là đại-biểu quan Khâm sứ đến chứ tọa, có 10 ông hội-viên đến dự hội là MM. Cottin, Kuter Nardines, de Brass, Ganthier, Monton, Feroy, Trần-ngọc-Thiều, Lương tại-Tao, Cao-xuân-Tiếu.

Hội đồng trị sự là :

Hội trưởng : M. Cottin

Phó hội trưởng : M Ferry

Thư ký kiêm thủ quỹ : M. Menton,

KỲ-ANH

Cái nạn ô-tô rất ghê gớm. — Thứ bảy trước, 26 tháng chạp ta hồi gần 8 giờ tối chiếc ô-tô vận tải của ông-ty Phạm-văn-Phi đi ở Huế ra Vinh, trên xe có chừng hai chục hành-khách, khi tới cái dốc cách Kỳ-anh 2 km, thì bỗng tắt đèn xe đâm xuống ruộng, phải 8 người chết và 5 người bị thương. Hai người chết là ông giáo Trang dạy ở trường Paul Bert ở Huế và cô Lương-thị-Xuân, học sinh trường Đồng-khánh, (Các người bị thương là một người buôn bán ở Thanh-hóa hai cô nữ học sinh trường Đồng-khánh, một cô là con quan bố-chánh Thanh-hóa và một bà lão cùng người *chauffeur* phụ bị thương nặng.

Khi nghe tin nạn ấy xảy ra, thì viên chánh thương chính ở Kỳ-anh lập tức tới nơi cứu. Hồi 11 giờ đêm, ở Hà-tĩnh cho người đến cứu. Còn những người bị thương về nhà thương bước thuốc.

Sáng hôm sau ông cẩm Hà-tĩnh đã đến khám xét xem tội vì cớ gì và đã mai táng những người bất hạnh mệnh một. Cô Lương-thị-Xuân thì có người nhà đến nhận xác, còn ông giáo Trang thì chưa tìm thấy người nào, nên các chức định sẽ tại đã phải tạm chôn tại Kỳ-anh.

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Sáng lục ở dưới sông. — Bỉ thấy cũng là bình rán tưởng trạnh gì đâu có dáng sáng lục liền nhao người ở trên bờ vậy đâu mà ai lại chơi kỳ muốn khuấy bà thầy mới lộng cây sáng lục liền xuống sông Thị-nghè cho bà sợ.

Sáng lý hiệu Automatic Pistol từng 6.35. Vì vậy nên bà thầy không chịu chưa những đồ bại mà không lịch lợi chi cho nước nhà mới sai bình tướng đem trả lại cho người ở trên bờ đã đang trở quận trộm cướp.

Bên rải lúa bình tướng cả đương phò cây sáng lên thì gặp cái chải của chú Ng-văn-Đặng liền xuống nên chúng nó hoảng hốt liệng đại cây sáng vào trong cái chải rồi đẳng bờ nhau mạnh ai nấy chạy cho khỏi bị bắn trở về đầu phục lịch.

Chú đánh cá hỏa chải lên thấy cây sáng lục cũng hoảng hốt không dám đi dưới cho nên mau mau đem lại sở Tuần thương kiểm giao cho ông cò rồi. Bỗ ai biết sáng lý của ai!

CHỢ LỚN

Một cái án mạng. — Bữa 21 janvier 1927 tại làng Mỹ-lệ (Cholon) có xảy ra một vụ án chẳng giết chết nàng dâu vì chẳng thuận lòng đi cho thằn lằng dâm dục.

Cái chuyện đã thật trái với phong hóa nước nhà không sao nói được, vậy ngồi ra rất rõn để răng mình.

Của kẻ sát nhơn đây là một ông lão tuổi đã quá lục tuần chớ chẳng phải nhỏ. Tên là Phạng-v-Thộ 64 tuổi quyền ngoại làm nghề ở trong làng.

Lão này bị tật sau tác lớn rồi lưng mỗi gối đau không thể đi làm công cho người được nên nằm phải ganh ở nuôi trông cậy nơi con thôi.

Ông lão gần vợ đã lâu ở nhà một mình với hai vợ chồng đứa con trai nhỏ.

Vì nhà hàn vi thiếu kém nên thằng con trai cần lão Thộ phải đi làm cho người lấy tiền, nuôi con già vợ nhỏ.

Độ con nầy lớn mà đi làm mang hết công việc làm nên nàng mỗi phải đi nhờ gió muốn cho người đã vợ ở nhà một mình với cha già lo bề sớm nước.

Ông lão ở nhà một mình với nàng dâu là Đào-thị-Tư tuổi mới 19 xuân xanh.

Lão Thộ thấy nàng dâu tuổi còn xuân ở nhà một mình phòng không lâu quanh nên mới thường mỗi lần ra việc làm bộ lẫn lo giúp chợ. Thỉ-

(Xem trang thứ ba mốt thứ hai)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Hi-sinh vì nghĩa-vụ

Chàng Jean Marc Bonthillier thở dài mà nói rằng:

— Bạn thân ta ơi! Trí anh nhất quyết như thế, phải không?

Bá-tước Crucy, người hầu cận trẻ, giả lời:

— Phải, nhất quyết như vậy. Danh dự gọi đi đâu, tôi phải đi đấy. Tôi sẽ qua địa giới để tòng vào đội quân cứu giá và đi dẹp loạn đảng trong nước. Nhưng tôi tiếc có một điều là giá tôi khiến được anh nàng..

Chàng Bonthillier với gạt đi mà nói:

— Vua cũng là người nước nhà mới là mẹ để của chúng ta. Nước ở đâu, tôi ở đấy, để phụng thờ, che-trở cho nước.

— Thế nào? Anh lại cũng muốn vào đảng với quân đạo tặc, với kẻ tham tàn, gian ác...?

— Có lẽ đảng tôi cũng phải một vài người như thế. Nhưng ở đâu lại không có những hạng ấy? Đại đa số những tay cách mệnh toàn là những người chỉ biết có Tổ-quốc, có tự-do mà thôi.

— Ôi, ái quốc! ái tự-do của các ông lấy mồi gì làm sao! ái quốc gì? tự-do gì? Chỉ những thấy bóc lột của cụa thần của Tiên-triều, mưu hại những người phụng thờ tôn giáo, lại còn cả gan những bắt buộc Hoàng-thượng phải...

Bonthillier đặt một tay lên vai bạn:

— Tuổi, tôi hãy gác chuyện ấy đi. Ta không nên cãi nhau nữa, e nóng lên mà nói quá, mà mất lòng nhau, mang điều hối hận. Nay hôm nay là ngày đôi ta giã cuối cùng của đời ta, chớ nên làm mất lòng nhau một ly nào. Tưởng vong của anh em đối ta mỗi người một khác, dương đi mỗi người một lối, nhưng nghĩa chi-lan nên lấy tình keo sơn mà gắn bó mới phải... Biết đâu sau thời kỳ hòa-bình sum họp lại không có ngày...

Crucy nắm lấy tay bạn ra cảng nhiệt tâm:

— Hầu thế! anh ơi, tôi xin đoan với anh: Nếu các liệt cường Âu châu giúp ta được chiến thắng, cẹp yên được loạn đảng trong nước, ngày ấy, việc vợ định trước nhất là...

Bonthillier mỉm cười:

— Cái mà tương lai hãy còn kín nhiệm của mỗi người ấy: vai trò, tranh cảnh, vẻ vịnh, nào ta có biết đâu? Ấy Crucy, anh nói! Đến mà tôi biết chắc là trước hay năm đây, anh cứu tôi khỏi thác...

Crucy cũng kêu:

— Ta nên nói đến. Tôi cứu cho anh khỏi thác thật. Song, tôi nợ anh một điều còn quý hơn đời tôi nữa: chính anh đã cứu cái danh dự của tôi khỏi ô-nhục. Anh còn nhớ không? Hôm ấy tôi đánh bài thua mất mấy nghìn livre, tôi nóng, lấy đâu trả được món tiền kỳ. Tôi sinh liều...

Bonthillier gạt đi:

— Có làm chi việc ấy! Lòng đời ta như mặt Nay Crucy, dẫu số phận chia rẽ đôi ta, dẫu cái dòng sen cảm đem mối người đi một nẻo, dẫu sao mặc lòng, x n anh nhớ: tôi yêu mến anh bao giờ cũng như bao giờ, hoặc giả nếu sau này, có xảy ra những điều bất hạnh của con đi nữa, lòng tôi cũng không bao giờ đổi.

Crucy xiết bao cảm-khái, giả lời rằng:

— Nếu tôi mong cho anh cùng với đảng với chúng tôi, không phải đảng ấy chính-chính hơn cả, chỉ là vì tôi để lại đây một cái phần to tâm hồn tôi vậy. Bonthillier ơi! ngày nào tôi cũng sẽ tưởng nhớ đến anh, đem bết lòng nhiệt thành, tinh tri âm của anh em đối ta mà tưởng vọng đến luôn...

Hai người càng đứng dậy, cầm lấy tay nhau rồi nghiêng đầu hôn nhau một cách trân trọng.

Bấy giờ, hai chàng tri giả nhau mới người một ngả, ứa lăng lặng mà đi, trong lòng trăm mối vẩn vơ...

Quan năm cất tiếng hỏi:

« Dân linh, hôm nay Tổ-quốc cần đến một tay nhiệt-thành quả quyết. Chu-ẩn này đi mạo hiểm, có nhiều cái vinh dự lại sinh cho nước. Ai nấng tham lại hậu thổ. Tôi vẫn biết: các anh ai cũng sẵn lòng nhiệt-thành hi sinh cho nước, nhưng tôi chỉ cần đến một người mà thôi. Vậy trong các anh, chọn lấy một người không phải là can đảm nhất, mà vừa là hăng-hái: cương-quyết, thạo nghề súng ống...

Quan năm mỉm lời xong, mặt lát, chàng Bonthillier ở đoàn quân tiến hai, đứng dậy xin đi.

Quan năm liếc trông chàng Bonthillier có vẻ khỏi ngờ đăng được, ngại có ý hằng lòng, gọi chàng vào sau dinh để bảo công việc.

Hầu-tước Luc Saint-Croix cất tiếng hỏi:

« Các thầy, tôi có việc này rất làm bận khoăn, các ngài hãy nêu giữ biết đội quân của hoàng gia Cordé đóng trại sau đây mười dặm; có mấy trại tên quan của phản tặc cho ta mới được tin tiến trại hoàng-gia. Bây giờ, cần phải có người lọt vào trại giặc, thông tin cho hoàng-gia biết chỗ trại ta đóng và truyền mệnh lệnh của thống soái cho hoàng-gia biết. Công việc như thế, ngài nào...

Hai trăm tay giơ lên, hai trăm miệng đều kêu:

— Tôi! Hầu-tước ơi.

Hầu tước mỉm cười nói tiếp:

Tôi chẳng hẳn thế nào các ngài cũng tranh nhau đi, vì việc này, có vinh dự, có nguy hiểm. Nhưng tôi không thể cho các ngài đi hết cả được. Tôi chỉ cần không muốn chọn ai một vị nào. Vậy các ngài mỗi người viết vào mảnh giấy con, rồi ta rút số ai phải người ấy đi...

Ai nấy viết tên vào mảnh giấy, bỏ vào cái mũ, Hầu-tước cầm lấy một mảnh, mở ra, nói:

Bá-tước Crucy, số phận chỉ ngài được cái danh dự đem một thư. Vậy ngài theo tôi, để tôi giao cho một bức để trao hoàng-gia.

Giới rạng đông, mặt trời vừa hé, trong rừng cây cỏ xanh rờn, mùa là mùa xuân lòng lành giọt sương. Cây cỏ đâm cành nảy lộc, như vừa mới tỉnh giấc ngủ mùa đông. Nụ đã nở, hoa cười. Trên cành con sẻ rủ lòng; tiếng con mái ái như muốn chào mừng mọi sự tỉnh dậy. Chú chiền chiện bỗng nhảy chú trông thấy một vật gì bay lên nhảy xuống chi-chít, quả thế chứ không nhầm, trên con đường tắt, dưới cây sồi, chú trông thấy một người ngồi. Chú bèn nhảy lên bảo hiệu, rồi thấy cả đàn đàm-luận lao-xao, chốc thấy vọt cả đàn cất cánh bay đậu xa đấy, chừng hai trăm bộ.

Người ngồi dưới cây sồi, vất nhiu, tai lắng, tay để vào cỏ mấy sông, tưởng như một người đi sâu dinh một: chốc chốc lại thấy nghé tai xuống đất lắng nghe, rồi nghiêng đầu lên, đứng im như trước này người nhà quê họ có bảo định-xác kia mà! họ bảo đích: chỉ có con đường này là thông đến Vardes, là nơi Condé đóng trại! Người đem mật-thư đi phải đi qua con đường này. Vậy ta cứ bình lòng chờ đợi, chàng Bonthillier ngồi đợi như vậy, không sao khỏi tư-tưởng, nghĩ-ngợi được, nào đến nàng nỗi nước nhà, những tin-tức ở Bi-lê đến dân-biểu-hội: đến sự thảm bại chiến-trạch, sự tàn sát dã-dội, cảnh-tượng đồng-bào nỡ đầy máu đào lẫn nhau, mà bất-giác thở dài một tiếng. Nhưng mà này nền cộng-hòa bảo-tồi, ngày nay sinh việc canh-tranh đến lưu-huyết, phải có một ngày chiến-tử lắng và thành-lập, một ngày kia, thế giới sẽ bày ra cái cảnh-tượng hòa-bình, êm-đềm trong-sạch vui-vẻ như khóm cây tươi mùa xuân nào! chàng bỏ-hão cái không-khí mát-mẻ, mải là bơi đất lấy làm khoan-khoái lắm. Ấy thế mà chốc nữa biết đâu, ở đây lại không xảy ra một việc sát-sinh, một việc lưu-huyết? chàng Bonllier nghĩ đến đấy rồng mình ghê-sợ, lòng chán nản trong bụng mong thêm cho người kia không đi nữa, hay là không đi qua đây. Nhưng mà không..., nếu thế vận-mệnh đội quân đảng cộng-hòa ngư-hồng mất. Người đem mật-thư phải đi qua đây, mà phải tay cướp lấy bức tin đem về để báo-thù lấy cái hy-vọng nền trong-lai cộng-hòa. Phải nhẽ thế... song ghê-gớm thay! giá ngay như trộc tiên để xem, còn không có cái điều xấu-xa ấy! Bâu vào trong đám giặc, giết một quân thù-địch, xưa nay không từng quen biết, như thế chẳng qua một cái mảnh-liệt kia xít cái mảnh-liệt no. Nương ở đây, ở trong đám rừng hẻo-lánh này, không phải giết giặc, chính là ám-sát vậy.

Bonthillier nghĩ đến đấy, chợt ghé tai xuống đất. Nghe nhầm chăng? Quyết phải. Nương không! Nghe ra như tiếng ngựa phi. Càng cầm mắt gượm vào đất ngóa sáng, xem xét thuốc đạn, quỳ papa xuống đất. Thật! sẽ giới đã đi...! Tiếng ngựa chạy càng thấy gần nẻo. Bàng kia ở phía đường con, sau bụi cây rậm, hình có cái gì cựa-quậy đến gần. Vạt chốc bụi cây rậm, chàng Bouilier thấy một con ngựa phi-nội, trên mình ngựa, một người nằm dẹp xuống cổ ngựa, thúc ngựa chạy nhanh. Ngựa còn bốn chục. Bonthillier đã mất đo, ngắm đích: bùm! Tiếng súng nổ tất dầu trong khoảng rừng rậm. Ngựa trượt chân, quỳ xuống, ngã lăn ra, muốn lâm-chồm đứng dậy, lại ngã lăn xuống đất lần nữa. Chàng Bonthillier tay cầm bc-o-nét, xông tới. Nhưng người cưỡi ngựa đã gỡ được chân đứng dậy, tay trái gượm trần, đứng giữ thế-thủ. Bỗng thấy hai người cùng kêu:

— Crucy!

— Bonthillier!

Hai người đứng cách nhau ba bước, sắp nhảy vào đâm nhau, bỗng đứng lại ra dáng kinh-ngạc rồi cùng:

Người đem thư cho hoàng-gia là anh đấy ư?

— Phải, chính tôi. Anh đi đâu thế tôi đi.

(Còn nữa)

Trần-hồng-Anh dịch-thuật

VĂN UYỂN

Mỹ-nhân ngủ khâu

Trong chốn lầu hoa một mái hồng,
Sen tê phấn điểm nửa hương xông.
Lòng tơ vương vít thêu thùa mãi,
Đón rước xuân về mặc gió đông.

Đỗ-ngọc-Liên

Hỏi mỹ-nữ bằng đá

Bao sầu vắng lời! hỏi chẳng thưa!
Ấy người hay đá? cứ trơ trơ!!!
Gia vàng giữ ngọc bao năm tháng?
Tạc đẹ ghi lòng mấy nắng mưa?
Chữ nghĩa nặng-nề đây vẫn nhớ!
Khối tình lần-lóa đấy hay chưa?
Bấy lâu lay chuyển không chồn chi.
Hẳn vẫn càng ta quyết đợi chờ!

Đặc-thự, Phạm-đình-Bân

Hiên tây ngẫm cảnh

Gạo gắt hiên tây bóng xế tà
Cỏ xây mau mảo nắc vàng pha
Buồn trông phong cảnh nằm lai láng,
Hằm mấy thu rồi vẫn thế à.

Nhớ người

Gặp gỡ chưa bao lâu,
Phút chốc đã xa nhau.
Hòa-tông khéo vẽ sơn ly-biệt.
Kẻ người, người xuôi dọc quan-sơn.
Cách tay rẫm tỉ tuần châu.
Dặng-đặng không sẻ gánh sầu làm hai.
Những mơ tưởng trăm mai xum họp
Có ngờ đâu bèo bọt lênh đênh.
Chữ chung tình
Trên người chi tá!
Đọc mấy giới xanh!
Nước chảy hoa trôi luống xót mình,
Ngồn ngang trăm mối gợi tơ mành.

Cúc-văn-Thin

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Ngày thứ tư 25 février hồi 15 giờ tại sở Thương-chính Haiphong và Saigon sẽ đấu giá mua 200.000 bao day mới, và 4.000 sàn sợi đã dùng làm bao mười.

Điều lệ để tại phòng kế toán sở Thương-chính Haiphong.

THUỐC TRỊ NÓNG LẠNH VÀ RÉT

rất linh-nghiệm, rất có tiếng

Phải mua thứ hiệu con Bươm-Bướm mới là thứ thiệt.

Mỗi trong vỉ thuốc có gói theo giấy chỉ cách dùng, hãy ỷ theo cách chỉ mà dùng mới thấy hay.

Thứ bột mỗi gói 0$10 *Thứ hoàn mỗi vỉ* 0$10

Tiệm cái:

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG

46 bis, Tổng-đốc Phương, Cholon

Có gởi bán cùng mấy tiệm thuốc bắc khắp cả xứ Nam

GARAGE AVIAT

Góc phố Rialan và phố Gambetta, Hanoi

CHO THUÊ XE Ô-TÔ

Riêng về đám cưới

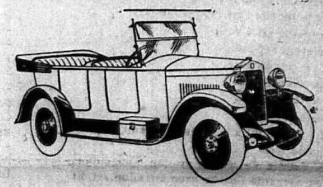

GIÁ CHO THUÊ Ô-TÔ

1. — Những xe không khỏi Hanoi, và miễn chung quanh, kể cả đường cái quan, thì cho thuê giờ, giờ thứ nhất. . . 4$00
Các giờ sau 3,00
2. — Đi kém 100 km. đỗ độ 1 giờ giờ xuống đi cả thảy 3 giờ 1/2 giờ xuống, một km. 0,20
3. — Đi từ 100 đến 200 km đỗ 2 giờ giờ xuống, tính đồ đồng mỗi giờ đi độ 40 km. một giờ một km 0,19
4. — Đi 200 km. giờ lên, đỗ 3 giờ giờ xuống, đi đồ đồng 40 km. một giờ, một km. 0,19
5. — Xe 10 mã-lực, 4 chỗ, thuê ngày 15$00 } và tiền dầu xăng,
Xe 12 mã-lực, 7 chỗ thuê ngày 20,00 }
Đi qua cái số 100 km. thì cứ mỗi một lần 100 km. hay một phần về 100 km về xe 10 mã-lực 4 chỗ, phải giả thêm. . 8$00
Về xe 12 mã-lực 5 hay 7 places. 10,00
Người thuê xe theo cái giá 2-3-4 mà giữ xe lâu hơn cái lệ đã định, thì những giờ để xe đợi, phải giả mỗi giờ là . . . 1,50

Còn giá riêng nữa về các thứ xe khác.

Số 41

TÂY-DU

NGUYÊN-BỔ-MỤC Ngô-thuật

Đường Thái tôn hỏi rằng:

— Đệ là cái cầu gì mà thảm sầu như thế kia?

Thới phán quan nói:

— Muôn tâu bệ-hạ! Cầu ấy tên gọi *Nại-hà kiều*. Bệ-hạ về đến dương-thế, chẳng nên nước mắt thuật chuyện cho ngư lại đi được biết. Nguyên cái cầu ấy, dài hàng mấy dặm, bề ngang chỉ bằng ba bàn chân, cao tới trăm thước, sâu kể nghìn trùng. Trên cầu không có bao lan vịn, dưới sông thì toàn những loài quái-vật ăn thịt người. Các tiền-tướng coi giữ cầu này, nghiêm khắc lạ thường. Những kẻ đã phải qua cầu tại đồng-xà thiết-cầu xin xế ăn thịt, thật là muôn thuở trăm-luân.

Nói vừa dứt lời thì bọn quỉ binh đưa đi qua cầu trở lại. *Đường Thái tôn* xiết bao kinh sợ. *Thới* phán quan và *Chu* thái-úy tâu rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! Đây đã qua khỏi *Nại-hà độc-thủy* rồi, sắp sửa *Uổng-tử-thành*.

Khi đi tới *Uổng-tử-thành*, bỗng nghe có tiếng ma-quỉ lao nhao mà bảo nhau rằng:

— *Lý Thế-dân* đã đến kìa! *Lý Thế-dân* đã đến kìa!

Đường Thái tôn chẳng tôn hồn-vía nào nữa. Một đoàn ma-quỉ, đứa thì gẫy tay, đứa thì què chân, xúm lại ngăn-cản mà đòi phải đền mạng, làm cho *Đường Thái-tôn* nuống-hối kinh sợ, toan tự-tử bỏ chạy.

Đường Thái-tôn kêu to lên một tiếng ma-rằng:

— *Thới* tiên-sinh ơi! có cứu tôi không! *Thới* tiên-sinh ơi, có cứu tôi không!

Thới phán-quan nói:

— Muôn tâu bệ-hạ! Đoàn ma-quỉ kia toàn là những kẻ ở trên dương-thế bị oán vì cuộc binh-đao luận-lạc, oan-hồn vô-chủ, thành ra chúng được siêu-sinh. Bệ-hạ nên đem đồ cấp-phát cho bọn quỉ đói kia thì mới có thể đi thoát được.

Đường Thái-tôn nói:

— Tôi đi tay không tới đây, còn làm gì có tiền!

Thới phán-quan nói:

— Có một nhà ở trên dương-thế tiền kẹo tiền tại đới âm-phủ này. Tôi xin bảo-lĩnh để bệ-hạ làm văn-tự vay nhà tiền ấy đem cấp phát cho bọn quỉ đói kia.

Đường Thái-tôn hỏi:

Người ấy là ai?

Thới phán quan nói:

— Người ấy quê ở phủ *Khai phong*, tuổi về *Hà-nam*, tên gọi *Tường-Lương*, có tính được mười ba kho tiền ở dưới âm-phủ này. Bệ-hạ hãy vay số tiền ấy, rồi khi về dương-thế sẽ lại hoàn trả.

Đường Thái-tôn xiết bao mừng-rỡ, tình nguyện đi theo *Thới* phán-quan đến làm văn-tự vay kho tiền ấy, giao *Chu* thái-úy đem cấp-phát cho bọn quỉ đói.

Thới phán-quan lại bảo bọn quỉ đói rằng:

— Số tiền này các người đem về tiêu dùng, để cho *Đại-Đường hoàng-đế* đi qua. Tuổ thọ của *Đại-Đường hoàng đế* còn dài, ấy vậy vâng mệnh *Thập-điện Diêm-vương* sai đưa về dương-thế. Khi *Đại-Đường hoàng-đế* về đến dương-thế, sẽ mở ra *Thủy-lục đại hội* » lập đàn cầu chẩn cho vong hồn các người được siêu sinh tịnh-thổ.

Đoàn ma-quỉ nghe nói, tỉnh lấy vàng bạc, rồi vâng dạ lui ra. *Thới* phán-quan bảo *Chu* thái-úy lay động cành phan, đưa *Đường Thái-tôn* ra khỏi *Uổng-tử-thành* đi tiếp con đường *Bình-dương đại lộ*.

Đi trong hồi lâu, lại đến một chỗ gọi là *Lục-đạo luân hồi*. *Đường Thái-tôn* trông thấy nào tiên, nào tục, nào tăng, nào ni, nào tiên-thú, nào phi-cầm, cùng các loài qui-quái, thiên hình vạn trạng, đều phải theo phép *luân-hồi* mà mỗi người đi về một ngả.

Đường Thái-tôn hỏi *Thới* phán-quan rằng:

— Cỗ này là thế nào?

Thới phán-quan nói:

— Bệ-hạ thiên-tính thông-minh, tất có thể nhớ được. Khi về dương-thế, cũng nên thuật chuyện cho người đời nghe. Cỗ này gọi là *Lục đạo luân-hồi* cỗ ấy nên đường; kẻ nào tu-thiện được đi *tiên-đạo*, kẻ nào trung-trinh được đi *qui-đạo*, kẻ nào hiếu-thuận được đi *phúc-đạo*, kẻ nào độc-ác phải đi *qui đạo*.

Đường Thái-tôn nghe nói, lim-mỉm gật đầu mà ghi nhớ lấy. *Thới* phán-quan đưa *Đường Thái-tôn* đi theo con đường *qui-đạo*. Khi bước vào cửa *qui đạo*. *Thới* phán-quan lạy chào mà tâu rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! Đi hết con đường này tức là trở về dương-thế, vậy kẻ tuổi hèn xin cáo-từ, còn *Chu* thái-úy đây sẽ tiễn đưa bệ-hạ đi một đoạn nữa.

Đường Thái-tôn tạ ơn mà rằng:

— Ba-tạ sải công khó-nhọc của tiên-sinh đã dẫn lối cho tôi.

Thới phán-quan nói:

— Bệ-hạ về đến dương-thế, làm thế nào cũng phải mở ra *Thủy-lục đại hội*, để siêu-độ cho những oan-hồn vô chủ, xin chớ có quên. Gặp sao cho chốn âm-phủ không nghe có tiếng tà-dâm thì ở dương-thế mới được hưởng cái phúc thế-binh. Bệ-hạ nên thuyền-nhủ cho người đời biết đời đời làm thiện thì giang-sơn mới được vững bền, mà con cháu mới được dài đời nối nghiệp thiên-tử.

Đường Thái-tôn nghe nói, ghi nhớ trong lòng, nên-nỗi *Thới* phán-quan, rồi theo *Chu* thái-úy bước vào trong cửa. *Chu* thái-úy trông thấy trong cửa có một chiếc *Hải lam-mã*, yên vàng sắc-sảng, liền mời *Đường Thái tôn* trèo lên mình ngựa.

Chu thái-úy đi cạnh để bộ-vệ, ngựa chạy như bay, vụt-chốc đã đến bên sông *Vị-thủy*. *Đường Thái-tôn* trông thấy mặt nước có một đài cổ chép vàng, đang lượn vòng lại trên làn sóng, lấy làm vui thích, liền dừng ngựa lại để xem.

Chu thái-úy nói:

— Bệ-hạ nên đi mau, để cho kịp giờ tiến vào trong thành.

Đường Thái-tôn sử mãi xem mãi, *Chu* thái-úy nắm lấy chân ngựa giơ lên mà bảo rằng:

— Bây giờ không đi, còn đứng làm chi nữa!

Nói xong, liền quất to một tiếng mà giầy con ngựa xuống sông *Vị-thủy*, thành ra *Đường Thái-tôn* thoát hồn được chốn âm-phủ, trở về nơi dương-thế.

Lại nói chuyện các quan văn võ triều-thần theo *Công-cương thái-tử* chạy hậu-phi cung-nga đến hợp cả ở *Bạch-hổ điện* để làm lễ phát tang, và sắp-sửa tôn đông-cung thái tử lên ngôi hoàng-đế.

Bấy giờ *Ngụy-trưng* đứng ở bên cạnh, nói với các quan văn-võ rằng:

— Xin các quan hãy thu-xếp, chờ trong một ngày nữa, thành-thương ta lại thấy nào cũng hoàn-hảo!

Hầu-kính-tôn đáp rằng:

— *Ngụy* thừa-tướng nghĩ làm! Người đã chết rồi, khi nào sẽ hoàn-hồn được, sao thừa-tướng lại nói những câu kỳ quái thế.

Ngụy trưng nói:

— Chẳng nói liều gì các quan. Tôi từ thuở nhỏ tới nay học tiên-thuật, suy-tính không sai, tôi đã đoán quyết là thành-thương ta không chết!

Bỗng nghe dưới hồi bỗng nghe trong tẻ-cung có tiếng khóc rầm lên rằng:

— Mau mau cứu ta, kẻo ta chết đuối!

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Seulement, quand, après ces lugubres vingt-quatre heures, elle avait revu Jean Valjean, elle avait poussé un tel cri de joie, que quelqu'un de pensif qui l'entendu eût deviné dans ce cri la sortie d'un abîme.

Fauchelevent était du couvent et savait les mots de passe. Toutes les portes s'ouvrirent.

Ainsi fut résolu le double et effrayant problème : sortir, et entrer.

Le portier, qui avait ses instructions, ouvrit la petite porte de service qui communiquait de la cour au jardin, et qu'il y a vingt ans on voyait encore de la rue, dans le mur du fond de la cour, faisant face à la porte cochère. Le portier les introduisit tous les trois par cette porte, et, de là, ils gagnèrent ce parloir intérieur réservé où Fauchelevent, la veille, avait pris les ordres de la prieure.

La prieure, son rosaire à la main, les attendait. Une mère vocale, le voile bas, était debout près d'elle. Une chandelle discrète éclairait, on pourrait presque dire faisait semblant d'éclairer le parloir.

La prieure passa en revue Jean Valjean. Rien n'examine comme un œil baissé.

Puis elle le questionna :

- C'est vous le frère ?

— Oui, révérende mère, répondit Fauchelevent. Comment vous appelez-vous ?

Fauchelevent répondit :

Ultime Fauchelevent.

Il avait eu en effet un frère nommé Ultime qui était mort.

— De quel pays êtes-vous ?

Fauchelevent répondit :

— De Picquigny, près Amiens.

— Quel âge avez-vous ?

Fauchelevent répondit :

Cinquante ans.

Quel est votre état ?

Fauchelevent répondit :

— Jardinier.

— Etes-vous bon chrétien ?

Fauchelevent répondit :

Tout le monde l'est dans la famille.

Cette petite est à vous ?

Fauchelevent répondit :

- Oui, révérende mère.

- Vous êtes son père ?

Fauchelevent répondit :

- Son grand-père.

La mère vocale dit à la prieure à demi voix :

— Il répond bien.

— Jean Valjean n'avait pas prononcé un mot.

La prieure regarda Cosette avec attention, et dit à demi-voix à la mère vocale :

— Elle sera laide.

Les deux mères causèrent quelques minutes très bas dans l'angle du parloir, puis la prieure se retourna et dit :

— Père Fauvent, vous aurez une autre genouillère avec grelot. Il en faut deux maintenant.

Le lendemain en effet on entendait deux grelots dans le jardin, et les religieuses ne résistaient pas à soulever un coin de leur voile. On voyait au fond sous les arbres deux hommes bêcher côte à côte, Fauvent et un autre. Événement énorme. Le silence fut rompu jusqu'à s'entre dire : C'est un aide jardinier.

Les mères vocales ajoutaient : C'est un frère au père Fauvent.

Jean Valjean en effet était régulièrement installé ; il avait la genouillère de cuir et le grelot ; il était désormais officiel. Il s'appelait Ultime Fauchelevent.

La plus forte cause déterminante de l'admission avait été l'observation de la prieure sur Cosette : *Elle sera laide.*

La prieure, ce pronostic prononcé, prit immédiatement Cosette en amitié, et lui donna place au pensionnat comme élève de charité.

Ceci n'a rien que de très logique. On a beau n'avoir point de miroir au couvent, les femmes ont une conscience pour leur figure ; or, les filles qui se sentent jolies se laissent malaisément faire religieuses ; la vocation étant assez volontiers en proportion inverse de la beauté, on espère plus des laides que des belles. De là un goût vif pour les laideron.

Toute cette aventure grandit le bon vieux Fauchelevent ; il eut un triple succès ; auprès de Jean Valjean qu'il sauva et abrita ; auprès du fossoyeur Gribier qui se disait : il m'a épargné l'amende ; auprès du couvent qui, grâce à lui, en gardant le cercueil de la mère crucifixion sous l'autel, étonda César et satisfit Dieu. Il y eut une bière avec cadavre au Petit-Picpus et une bière sans cadavre au cimetière Vaugirard ; l'ordre public en fut sans doute profondément troublé, mais ne s'en aperçut pas...

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Sau khi cái khoảng hai-mươi-bốn giờ sầu-thảm ấy đã qua rồi, mà con bé lại được nom thấy mặt *Jean Valjean*, thì nó mừng quá mà tru lên một tiếng, người nào biết nghĩ-ngợi mà nghe thấy cái tiếng reo của con bé đó thì phải hiểu ngay rằng tiếng reo đó là tiếng reo của kẻ vừa mới thoát khỏi một cái vực sâu hang thẳm mà ra vậy.

Lão coi-vườn vốn đã thuộc cả khẩu-hiệu, cho nên đi đến đâu cửa mở đến đó.

Họ giải-quyết được cái vấn-đề trập đôi mà ghê-gớm : Ra rồi vào, là như thế.

Người canh-cổng vốn đã có lệnh trên truyền bảo rồi, cho nên mở ngay cái cửa nhỏ để đi thông từ bên sân sang bên vườn nhà-dòng. Hai-mươi năm về trước, đứng ngoài đường còn nom thấy cái cửa ấy, ở chỗ bức tường hậu cái sân nhà-dòng, thằng ngay cái cổng lớn ngoài đường vào. Người canh-cổng cho cả ba người đi qua cái cửa ấy mà vào, rồi từ đó lại đi vào cái chỗ phòng riêng để người coi-vườn khi nào nghe chuông gọi thì lên đó ứng hầu, nghĩa là chính chỗ bà cai-dòng gọi lão *Fauchelevent* lên dặn-dò hôm trước.

Bà cai-dòng tay cầm bộ tràng-hạt đã chờ ở đó rồi. Một bà mẹ có lời ăn-nói, khăn trùm mặt phủ kín đứng hầu một bên. Một ngọn nến tù-mù, hình như tắng-lờ chiếu sáng mà không sáng-sủa gì hết.

Bà cai-dòng đưa mắt xem xét người-ngợm của *Jean Valjean*. Mà nghiệm ra không mất nào xét người kĩ càng cho bằng những con mắt nhìn xuống.

Rồi thì bà hỏi :

— Lão đây là em ?

Fauchelevent trả lời :

— Thưa mẹ phải.

— Tên lão là gì ?

Lão *Fauchelevent* lại đáp :

— *Ultime Fauchelevent.*

Nguyên trước lão có một người em tên như thế mà chết rồi.

— Lão người xứ nào ?

Lão *Fauchelevent* lại đáp :

— Thưa mẹ, ở *Picquigny*, gần *Amiens*.

— Bao nhiêu tuổi ?

Cũng vẫn *Fauchelevent* trả lời :

— Năm-mươi.

— Làm nghề gì ?

Fauchelevent đáp :

— Làm vườn.

— Lão ngoan đạo chăng ?

Fauchelevent đáp :

-- Thưa mẹ, cả họ nhà con ngoan đạo.

-- Con bé này là của lão đấy chứ ?

Fauchelevent đáp :

-- Thưa mẹ, vâng.

-- Lão là cha đẻ ra nó à ?

Fauchelevent đáp :

-- Thưa mẹ, là ông nội.

Bà mẹ có lời ăn-nói khẽ thưa với bà cai-dòng :

-- Lão trả lời được cả.

Jean Valjean nào có nói lấy nửa lời.

Bà cai-dòng lại nhìn kĩ con *Cosette* rồi khẽ bảo bà mẹ có lời ăn-nói :

-- Con bé này rõ xấu người.

Hai bà nói thầm những gì với nhau trong xó một vài phút, rồi bà cai-dòng quay trở ra mà rằng :

-- *Fauvent* lão hỡi, khá kiếm lấy một cái chuông với một cái dây da buộc đầu-gối nữa. Từ nay phải có hai bộ nghe.

Từ hôm sau trở đi thì trong vườn nhà-dòng quả có hai tiếng nhạc, mà nói tinh thật thì các bà phước không một bà nào nhịn được chẳng khẽ hé khăn trùm ra mà nhìn. Nhìn ra đàng cùng vườn, dưới bóng cây thì nom thấy hai người cuốc đất. Lão *Fauvent* với một người nữa. Đó thật là một sự đại biến-dị. Các bà chẳng những mất cả cái nghiêm ngặm miệng xưa nay, mà lại còn dám cùng nhau bình-phẩm : Đó là người làm vườn phụ.

Các mẹ có lời ăn-nói lại còn thêm một câu nữa : Đó là em lão *Fauvent*.

Jean Valjean từ đó là có chức-phận trong vườn nhà dòng rồi : đẩu-gối có dây da có đeo nhạc ; từ đây là có địa-vị hẳn-hoi. Tên thì là *Ultime Fauchelevent*.

Sở-dĩ ông được các bà thâu dùng cho, là bởi một lẽ chính, một lẽ to hơn cả ; là cái lẽ bà cai-dòng đã bình-phẩm con *Cosette* : *Con bé này rõ xấu người.*

Bà cai-dòng khi đã phê-bình cho con bé cái ấy rồi, thì đem ngay bụng thương con bé, rồi bà cho nó một chân nội học-sinh, vào hạng nuôi làm phúc.

Sự ấy là thuận lẽ lắm. Ở nhà-dòng tuy rằng không có gương soi, nhưng phàm đàn-bà người nào đối với mặt mình cũng có một cái quan-niệm. Mà nghiệm ra những gái đã biết mình là xinh là đẹp, thì lại khó tu cho đến bậc đắc-đạo. Phàm cái phước được ân Chúa gọi, không thuận một chiều với cái nhan-sắc, cho nên nhà-dòng trông-mong ở những gái xấu-xí phần nhiều hơn ở những gái xinh-đẹp. Cái lòng tây-vị của các bà đối với những hạng tướng là do lẽ ấy.

Bấy nhiêu việc xảy ra khiến cho lão *Fauchelevent* tự đứng như lớn phỏng người lên. Thật là được ba điều thắng-ý ; thắng-ý đối với *Jean Valjean* vì đã cứu được *Jean Valjean* lại còn được cho *Jean Valjean* ở nhờ ; thắng-ý đối với gã cuốc-mồ *Gribier*, gã hẳn là yên-trí ông lão này đã tránh cho ta khỏi phải phạt tiền ; thắng-ý đối với nhà-dòng, nhờ mình mà được giữ cái sống của bà mẹ *Crucifixion* mà chôn dưới gầm ban-thờ, trốn được những phép vua quan, mà thuận được lòng Thiên-chúa. Từ đấy thành ra có một cỗ áo-quan trong có hài cốt chôn ở tại nhà-dòng *Petit-Picpus* với lại một cái cỗ áo-quan không có người chết nằm trong, chôn tại nghĩa-địa *Vaugirard* ; trật-tự của xã-hội chắc hẳn là vì việc ấy mà bị đảo-loạn, nhưng mà không ai biết...

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Phần thứ nhất.	Quyển I	223 trang, tốn	0 $ 50	Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . 0$20
	— II	203 —	0 45	
	— III và IV	159 —	0 35	
	— V và VI	193 —	0 45	
	— VII và VIII	319 —	0 65	Cả bảy quyển gửi làm một gói 0,70
Phần thứ hai.	Quyển I	215 —	0 45	
	— II và III	257 —	0 55	

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Châm-cứu trích lục

Chứng bệnh hàn

(Tiếp theo)

Quá hãn quá hạ thì âm dương cùng tán, cho nên bụng trên không kết chế, mà ban ngày thì phiền táo không yên, ban đêm thì nhẹ.

Bởi rằng ban ngày là dương phận, dương muốn khôi phục, nhưng không lấn nổi tà khí, cho nên phiền táo không yên, đêm là dương phận, nhiệt là ngộ âm, thì không xung đột làm, cho nên đêm thì nhẹ.

Vì bằng âm dương chưa thoát, thì âm hồi phục về ban đêm, dương hồi phục về ban ngày, trong mấy hôm thì tà khí phải lui hết, nếu âm dương không hồi phục được, mà mỗi ngày lại nặng thêm lên, thì chính khí tán loạn, tà khí ung hoành mà chết.

Còn như sáu khí hãn hạ, không nên dùng phương tễ sâm kỳ thuốc bổ ngay, lấy nên dùng bài tễ như tiểu sài hồ gia giảm, nếu đại bổ ngay, thì nhiệt tà lại càng thịnh. Bởi vậy mới có câu : thương hàn không có phép bổ) chỉ trừ ra bệnh lao lực thương hàn, và chứng bệnh hư giống như chứng bệnh thương hàn, sau bổ kinh mạch đều không có sức mạnh, thì mới tuần bổ ngay được, nhưng phải phân biệt cho kỹ.

Đại khái : thương hàn là dương chứng, thân thể nóng, tiếng nói thanh nhẹn gọn gàng, hơi thở ra nóng, sau bổ kinh mạch chuyển có sức mạnh ; hư lao là là âm chứng, thì thân thể mát, tiếng nói run đẩy, thở hồn hển và hơi thở thì lạnh, miệng không rào khát, đại tiểu tiện thông lợi, trên mặt ghê rớ, sau bổ kinh mạch thì chuyển yếu, không có sức mạnh.

Tổng luận hãn giải hạ

Phép trị thương hàn có ba phép : nên hòa giải thì hòa giải ; nên phát hãn thì phát hãn nên hạ thì hạ.

Dương thịnh âm hư, tà thừa hư lấn vào trong, hạ thì khỏi, hãn thì kiệt tân dịch mà chết ; âm thịnh dương hư, tà lưu chứ ở ngoài bì phu hãn thì khỏi, hạ thì ngại tà lấn vào mà sinh chứng bệnh nặng.

Hãn mà khỏi cũng có,
Không hãn mà khỏi cũng có

Tà khí chính khí cùng gánh nhau, mà chính khí lấn được tà khí, cho nên bệnh tự khỏi mà khỏi. Cũng có người không bổ hãn mà khỏi là vì tân dịch hãn nên không ra bệnh, nhưng chính khí lấn được tà khí, thì mình mẩy tất phải ngứa ngáy.

Bệnh sắp khỏi mà lại nóng già hơn trước đó là khí ở trong quay ra ngoài bì phu. Nếu bằng nóng giai dẳng mãi không khỏi đâu, đó là tân dịch hao tán, âm hư không thoát được dương, vậy phải dưỡng âm, hoặc do sự hư, thì bổ thổ để tàng, dương mà có thể giải nhiệt được.

Hãn mà chết cũng có,
Không hãn mà chết cũng có.

Phàm thương hàn mới nhiễm bệnh trong một hai ngày, tân dịch chưa hao tổn, mà phát tán liền ba tế, cũng không ra bổ hồi là tà thịnh, dương khí không thể đi được, như vậy tất thành chứng bệnh nặng mà chết.

Có người thương hàn nhẹ lý, mà trên trán ra bổ hồi sau như bát chân tiểu tiện thì tiểu nóc, đó là âm dương lý ; (dương bổ lên âm chạy xuống), cũng có bệnh thân thể nóng sốt, mà bổ hồi ra đỉnh như đầu, là chính khí thoát, âm dương lý cũng chết : chính khí thoát cũng chết.

Thương hàn nên bổ cũng bổ

Bệnh nào cũng có hư có thực, không những một chứng thương hàn hư với thực, tà chính cùng gánh nhau, chính khí lấn được tà khí thì sống, tà khí lấn được chính khí thì chết.

Chính khí thực, thì dẫu xúc phạm hàn tà, bệnh cũng nhẹ ; chính khí hư thì hơi cảm mạo hàn tà, bệnh cũng nặng, cho nên khí thực mà bệnh, thì trừ tà là khỏi, khí hư mà bệnh, nếu không bổ hư, làm sao trục được ngoại tà, cứu thương hàn về bổ pháp giải đi là người thật đáng thương.

Ông Trọng-Cảnh lập ra phép trị thương hàn, ba trăm chín mươi bảy phép, thì hơn một trăm phép trị chứng hư hàn, định ra phương trị thương hàn một trăm mười ba phương, thì mười ba phương dùng năm bảy năm mươi phương dùng quế phụ ; ông Đông-viên trị thương hàn, cũng có đặt ra bài bổ trung ích khí ; ông Đan-khê trị thương cũng có (Ở ra bài hồi dương phản bản, ông Tiết-gầm trị thương hàn ăn kinh tịch nguyên, vậy thì trị thương hàn chẳng có bổ là gì ?

Nữa phương chi người đời nay, chứng bệnh hiệp hư thương hàn, trong mười phần có đến sáu bảy, hư chứng giống như chứng bệnh thương hàn, trong mười phần có đến tám chín, hư đã bổ thì chớ, lại thêm cảng trục, làm cho người ta phải nguy khốn, thì có đáng thương lại hay không ?

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

Luyện tập quốc-văn

Một cậu thiếu niên đi dạy tư, tự-thuật

Mình học hành cũng đã vào hạng khá, ít cũng đã theo được vài năm trong trường Cao-đẳng tiểu-học. Mấy năm nghiền bài đài mài, ít cũng được tiếng quan phiên, quan đốc, ta hưởng hai chữ « thần đồ » mà cũng thích. Kia cụ tổng, kia cụ lý, kia bác nhà quê, ai ai thấy mình cũng chào « cụ-giáo ». Thế vì thực, cũng chưa lên phán rầu mà đã lên mặt cụ. Thật là mình đã lầm được mấy mươi năm, tránh được biết bao nhiêu sự khổ nhọc, biết bao nhiêu tự tự, mà cũng được hưởng những câu đặc biệt sang trọng nhất trong chốn thôn quê.

Mà nghĩ cũng sướng thực, ai có con học mình cũng là nhiều chuộng nâng nì « cụ giáo hoắn cho chắn, cụ về mấy vỏ ốt cho chắn ». Mình cũng là người mà lại hóa cho người được !! Lại về ốt một cho người nữa. Hôm mình mới đến, và tinh mình vẫn « bộc-tuệch » xưa nay, thấy họ bảo thế, đã tưởng tạo trên này, học trò mới nhập học thời thấy giáo phải vỗ mặt, hi, hi, hi, mình đè ngay một đứa ra vỗ mặt đen nhẻm đen nhèm trông như quỉ sứ. Rồi thấy vỗ mặt không biết bỗng cũng cứ đỏ yên. Sau mình nghĩ ra làm như thế là xằng, bởi một đứa học trò nhỏ ở chỗ vắng nó cũng nói là trên này không có tục ấy, mình vội vàng t ốt lên nhà thắng học trò mà mình đã vỗ mặt và bảo bố mẹ nó rằng : « cháu nó lười và lơ đễnh lắm, tôi phải vỗ mặt cho nó xấu hổ mà chăm. Phải thật !! Tí nữa giá mình buột miệng khoe với chỉ nhà thì được một mẻ mặt mo.

Một mình nhớ mới ngày nào còn ở tỉnh Nam, thì các học trò trẻ thấy mình chỉ dùng tiếng « thầng » hay tiếng « anh » là tích trọng, mà nay những bọng ấy mà chào mình là thầy, tôn mình là thầy mà tự xưng là con, nghĩ cũng thỏa công đèn sách thực.

Tính tổng cộng học trò các lớp thì mình cũng được mươi lăm đứa ; giảm đứa a, b, c, ; giảm đứa d, e, f, và dăm ba đứa « ami » Le thật, mình cho nó như sâm mà chúng cứ ngày như thực. Hình như đến không ngờ thầy gì. À trời ơi lẽ tai chúng mang đầy chăng ? mình nghĩ thế mới cố hết sức vào học cho mau, chúng lại bảo to như mình mà trả lời lại : « cơm mà » ; mình bảo « cấp phát » thì chúng cứ « cấp phát » mà chuông cho đến vài mươi phút.

Thứ nhất là lớp « Cao-đẳng » của mình, bảo « lá lo vơ » thì chúng lại đánh « lá loo », « lơ pơ rơ » là người chơi, mình bảo « ông nhẫn đi nhẫn lại » thì chúng với mọi mẹ ấy !! cho chúng hiểu, chúng lại cứ « lơ bơ » là người mọi mà kém hoài.

Vui nhất là giờ « tập quốc-văn » của mình. Mình ra câu hỏi : « ai sinh ra các anh ? », nó lại trả lời « ai sinh ra các anh ? » Lắm lúc mình phát khùng lên, vớ lấy roi đánh lấy đánh đã, đánh xong lại nhận mình đau cả lưng.

Nghĩ cái đời mình, từ ngày lọt lòng mẹ, chưa bao giờ được một mẻ cười đào để, bằng mấy hôm mình mới giở nghề giáo huấn. Cũng may chỉ tìm chỗ vắng nhắm ôi, nhắm lại cấp phát, cụ mẹ, lơ bơ mẹ cười được mấy. Mình tính trẻ con thật là một đứa vui ít có. Nhưng thôi ! mình cười được có hai, ba hôm thì đâm ra khéo.

Làm thế nào cho chúng tấn tới, cứ để chúng « cấp phát » mãi, thì bố mẹ chúng cho học mình lấy gì. Mình tự vấn làm cũng đã không yên. Giáo đã rút cả cổ, mồ hôi đầu cứ ruớt mà chúng vẫn ỳ ra như bụt ốc, để hay giờ mới biết, làm cho đứng hai tiếng « Cụ-giáo » cũng là khó lắm thay.

Ng-văn-Kỳ

village de Vĩ-yên (Phố-hạ).

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1 $ 00

Bán tại hiệu Báo-chí

L. BLANC

51, phố Paul-Bert, Hanoi

DẦU MANG BỊNH NẶNG CŨNG CÓ PHƯƠNG CẦU CỨU

Những bịnh ngoài da, như là : lát khô, lát ướt, lát voi, lát đồng tiền, ghẻ hờm, ghẻ phỏng, ung độc, nó xi ra, chảy nước vàng, chảy mủ, chảy máu. Những người vô phước mà lâm nhằm những mấy bịnh đó, rất nặng lòng.

Dẫu vậy hỡi người mang mấy bịnh khốn nạn ấy chớ nặng lòng, vì còn phương cứu chữa được.

Thuốc *DÉPURATIF RICHELET* chữa bịnh thần hiệu và một cách mau lẹ dị thường, làm cho mấy nhà danh y trong mấy đại-học-đường đều nức nở khen tặng sự hay lạ làng của thuốc *DÉPURATIF RICHELET*, nó làm cho những kẻ mang bịnh khốn nạn ấy dặng an lành, như gặp thuốc tiên ; vì vậy nhiều người bịnh dặng lành rồi cũng như gặp được sự khoái lạc trên đời, sự vui vẻ trong thế.

Hễ máu huyết trong sạch, chuyển vận động đều, thông lưu dặng chạy đều trong ngũ tạng, thì nó làm cho thân thể con người được an nhàn.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỉ trừ tại nhà thuốc chánh cốc ông L. Scientre ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Nếu rủi mà hết thì rồi ngay qua bằng nơi Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Gaulet, BAYONNE Basses-Pyrénées.

VÌ MÙA MƯA

Sang Lào phải đi lối Đông-hà

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Đông-hà có thơ ba chạy lên Laobao ngủ, sáng hôm sau đi đến Savanakhet đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

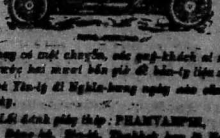

LƯỢT VỀ

Savanakhet chiều thứ hai nhận thơ bên Savannakhet ngủ, chiều hôm sau tới Đông-hà.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi nên đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để hãng-ty liệu sắp sẵn chỗ.

Đường đi Huế và Tân-ký đi Nghệ-hương ngày nào cũng có xe chạy, sáu tây xe trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHANVANPHI.

Tỉnh. Đông-hà, Nha-ký, Thakhek hay là Vinh.

Cải-lương Hí-viện

HỘP HÁT MỚI

42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Kính trình các quí khách biết rằng từ nay đến 30 tháng giêng ta bản hội diễn toàn những tích hát chèo cải-lương và chèo cổ rất hay và rất buồn cười nhất hạng để hiến các ngài những cuộc vui xuân rất thú vị.

Tối mồng 6 tết (7 Février 1927)

CHÂU LONG HOÀN BICH

Chèo cải-lương

Chính là sự tích Lưu-Bình, Dương Lễ, song soạn giả đem nàng Châu-Long là vợ ba Dương-Lễ làm chủ-động tấn kịch này để tăng cái giá trị của các vai trò.

Tối mồng 7 tết (8 Février 1927)

TÁI-SINH DUYÊN

(Hồi xạ kim tiền)

Chèo cải-lương

Tối mồng 8 tết (9 Février 1927)

TÁI SINH-DUYÊN

(Mạnh-lệ-Quân họa tranh)

Chèo cải-lương

Ngày trong năm diễn hai hồi này đã được các qui-khách chiếu cố đến xem rất đông và ngợi khen soạn-giả khéo tả được nh ển trò vui và đặt nhiều giọng hát rất hay.

Tối mồng 9 tết (10 Février 1927)

TUẦN-TỴ ĐÀO HUẾ

Chèo cổ rất hay

Cuộc đánh ghen có cả và rất tài tình! khác hẳn cuộc đánh ghen mà các ông các bà vẫn thường trông thấy.

記 YU-KÝ 裕

39, phố hàng Ngang, Hanoi

Có bán đủ các thứ đồ vàng bạc, châu-báu, đồng-hồ, nhỡn-kính, đồ xứ, vân vân.

Công việc làm rất khéo, giá bán tính rất hạ.

Giây nói số 629

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xương da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, thổ tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại Nhà Ba chuông, Hanoi

Rượu DUBONNET

là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Tối mồng 6 tết (7 Février 1927)

CẦU ĐƯỢC ƯỚC THẤY

Cầu mãi quả sau rồi có một vị tiên-nữ hiện vào bức tranh tố-nữ, khi hiện hình có lắm trò buồn cười, nào nhờ danh phù-thủy, nào thiện mặt sai nha. Tích này lắm đoạn kỳ khôi và có cảnh thiên cung bày rất đẹp.

Ban ngày mồng 7 tết (8 Février)

CHÂM SÀ HƯNG HÁN

Tích này hay nhất trong pho Hán-Sở. Diễn từ chỗ Lưu Quý bắt đi gọi thần-kiếm, sau phá được Tần, thu đồ tịch cho đến chỗ Hàn-Tín điều ngự Rất vui trò.

Tối mồng 7 tết (8 Février 1927)

KIM-NHAM

Chèo cổ rất hay

Buổi hát đặc biệt

Bản-hội mới dựng thành Nữ-ban Chèo. Tháng chạp năm ngoái đã khai diễn được quý-khách hoan nghênh lắm. Nhân buổi Tân-xuân các đào lại xin đua tài để hiến các quý-khách một cuộc vui đích đáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol

chất: Salol

và chất: Urotropine

Giá 1$30 một hộp

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rất cố, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

Agents d'Annonces en Europe:

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Tư có đè bụng dạ cha chồng mình như vậy đâu mà phòng ngừa tưởng đâu người thiệt dạ thương nên cứ giữ mực thường không e lệ gì cả.

Ông cha chồng thấy nàng dâu như thế tưởng đã thuận lòng nên chi đêm hôm 21 janvier người mới ra nghề quyết cùng nàng dâu một đêm cho thỏa lòng dâm dục,

Nàng dâu đương ngủ lão Thê lại gần vừa ra tay mở cửa vườn hoa thì thị-Tư đã hay giựt mình thức dậy.

Tưởng anh chủ vườn thì chẳng nói chi chớ ông già chồng mà đi dễ nào được.

Thị-Tư cưỡng lý chẳng thuận lòng lão Thê lại làm tới quyết một hai phải đè cho người thỏa chí vừa lòng.

Nàng dâu thấy cha chồng chẳng chịu nghe lời năn nỉ liệu thế không xong mới cất tiếng to lên kêu người tiếp cứu.

Nào hay đâu vừa cất tiếng la thì vừa bị một dao nơi cổ.

Thị-Tư bị bịnh nhưng cũng ráng vùng vẫy đặng thoát cho khỏi tay ông già chồng, dè đâu lão già đã không buông ra tay thôi lại còn đâm bồi thêm hai dao nữa đứt họng máu tuôn lai láng té nằm dài chết liền tại trận.

Lão già sát nhân khi giết chết nàng dâu rồi liền bỏ tử thi nằm đó ra trước mở cửa xách cần câu làm bộ ra đồng đi câu không biết chi đến chuyện nhà cả thấy.

Lão Thê đi rồi thì có người anh của thị-Tư lại nhà thấy đàng trước vắng người mới cất tiếng kêu thì không nghe ai trả lời thấy tưởng mắc làm công việc đàng sau mới đi thẳng vô trong gặp thấy cháu thị-Tư nằm trên vũng máu hồng chưng hửng điếng hồn mất vía chạy ra đường tri hô lên.

Người lối xóm chạy tới kẻ đó thì hương chức hội tề tựu lại chỗ khám xét làm phúc bẩm cho quan trên hay. Tiếp được tin ấy quan đầu phòng sở Tuần cảnh liền sai lính đi đến nơi tìm tên sát nhân đặng bắt.

Nắm được lão già đem về tra hỏi thì khai hết các việc. Rồi lại còn thêm rằng; tôi lấy làm ăn năn sự tôi đã lỡ tay rồi đó.

T. L. B.

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB

32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chút đau đớn—Thay răng chữa răng — Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người An nam, mở cả ngày.

Tính giá riêng 3055

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu, Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, Ốm thì mới mới gầy còm, hay bị kém huyết sinh ra rêu phổi, làm cho hay ho mệt.

ẤY LÀ:

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT

MAU BỔ 1$40

3001

LẠC NGƯỜI

Tôi có một người nhà tên là Bồn, tên chữ là Đỗ-tương-Thân, 42 tuổi, người nho nhỏ, khuôn mặt trái xoan, trán rộng, da ngăm ngăm, răng đen, đầu búi tóc, đội khăn lượt chếp nếp trong mặc áo lót bằng lụa trắng, ngoài mặc áo trắng chùng và áo thâm vải Gi-Thịnh, mặc quần trắng, đi chân không, người làng Cổ-am, huyện Vĩnh-Bảo, tỉnh Hải-dương, hiện có cửa hàng bán thuốc lào ở huyện Thanh-oai (Hà-đông).

Hôm 14 tháng chạp năm ngoái có về làng mua thuốc, không biết vì phải thuốc mê hay ai đánh phản, hàng hóa và tiền nong chưa mang đi, mà trưa hôm 16 tháng ấy tự-nhiên đi mất. Tôi đã cho người đi tìm khắp nơi nhưng không thấy đâu cả.

Vậy nếu các ông các bà thấy người ấy hiện bây giờ ở đâu thì làm ơn gửi thơ về cho tôi biết tôi sẽ xin hậu tạ.

Đào-văn-Vạn

Village de Cổ-Am

Canton de Đông-Am

Huyện de Vĩnh-Bảo, à Hảidương

6.018

成 HIỆU KIM-HOÀN 玉

NGỌC-THÀNH

161, Rue des Changeurs, Hanoi

Đủ các thứ đồ vàng bạc.

Gởi hàng theo lối lĩnh-hóa giao-ngân.

Nhà Bản-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Cao-nhất, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3001

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn dã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

Nhà nào chả cần có?

Khi trong nhà có người thai-nghén sắp đến ngày khai-hoa mãn-nguyệt, ai là không bối rối. Nên vào nhà thương hay nên đẻ ở nhà? Đẻ ở nhà thì sắm sửa thế nào? Nếu không có bà tầm thì đỡ lấy làm sao? Muốn khỏi phải lo về câu ấy thì nên mua ngay một quyển « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM » và cứ theo đấy mà làm.

Khi trong nhà có trẻ-con lại nhiều điều lo ngại hơn nữa. Lúc nó ăn chơ thì nuôi thế nào cho nó cứng cáp chóng nhớn? Lúc trẻ thôi bú thì cho ăn những vị gì? Khi no ấm đầu, không chịu chơi thì cả nhà lo ngại. Đứa bé chỉ giở giời soàng hay là đang nung bệnh gì nặng? Nếu hơi một tý đã đi tìm thầy thuốc thì vừa tốn tiền mà nhiều khi vô ích. Không gì bằng có một ông thầy thuốc sẵn ngay ở trong nhà, nghĩa là mua một quyển « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM ». Đứa bé ho ư? No còm ư? Cứ tìm những chữ ấy mà tra, sẽ biết ngay bệnh soàng hay bệnh nặng. Bệnh soàng thì ta chữa lấy, bệnh nặng thì ta biết mà đi tìm thầy.

Quyển « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM » của ông y-sỹ Nguyễn-văn-Luyện có ích là thế, cho nên từ Nam chí Bắc không có tờ báo nào là không khen ngợi: ngoài Bắc thì có báo *Trung-bắc Tân-văn, Trung-hòa Nhật-báo, Thực-nghiệp Dân-báo, Vệ-sinh-Báo*, trong Nam thì có *Trung lập-Báo, Lục-tỉnh Tân-Văn*, vân vân.

Quan Bác-sỹ Coppin có làm bài tựa để giới-thiệu cùng quốc-dân. Vả lại các chư tôn đã tin dùng sách này đến mấy nghìn quyển thì đủ biết rằng quyển « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM » là sách rất hợp thời và thiết dụng hàng ngày trong gia-đình.

Sách « SẢN-DỤC-CHỈ-NAM » bán ở các hàng sách Hanoi và các tỉnh và ở hiệu thuốc CHASSAGNE.

Sách dày 200 trang, có nhiều hình vẽ, giá 0$75.

NHÀ BA CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy giọt.

Giá tiền 0$90

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tôi, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách. Quí-khách cứ dùng, xin mời chiếu cố.

子獅泰金號正 / 蒸客

KAM-TÀI

Marchand de thé de Chine

[illegible]

Kim-chỉ chủ-nhân Hoàng-dịch-Phương cẩn bạch

HAIPHONG: Số nhà 140 Phố Khách, Téléphone 272

HANOI: Số nhà 8, Phố hàng Ngang, Téléphone 129

Dépuratif Ribal

Thuốc lọc huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, ve các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

81, phố Paul-Bert, Hanoi

Mới đến! Mới đến!!

Giường Hồng-kông bằng đồng mạ vàng cột vuông kiểu mới, rất nhã và các kiểu giường bằng sắt giá bán phải chăng.

GƯƠNG SOI các kiểu các kiểu KHUNG gương tây rất nhã và bền.

Hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA 7 Rue du Chanvre Hanoi Tél. nº 250.

Rượu bổ-đào:

"TONIQUE TONKINOIS"

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những bình lọ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lọ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trong thứ tư tờ báo này.

3001

QUÀ BIẾU

XIN LƯU-Ý — XIN ĐỌC

CỦA HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE, 59, RUE PAUL BERT, HANOI

Nhân dịp tết nguyên-đán. — Kể từ ngày mùng mười cho đến 30 tháng giêng ta ai mua thuốc tới 0$50, bản-hiệu sẽ biếu một lọ nhỏ rượu bổ.

VIN TONIQUE RÉGÉNÉRATEUR

CỦA GIÁO-SƯ J. K. WATSON

là một thứ thuốc bổ rất mạnh nhất để trị các bệnh huyết-suy; đau gân, bệnh ghip, bệnh sốt rét rừng.

AI MUA THUỐC TỪ 2$00

trở lên, tùy theo món hàng mua nhiều ít, bản-hiệu sẽ biếu một lọ rượu mùi rất quý, hoặc một lọ nước hoa Piver, hoặc một con giao cạo Apollo, hoặc một lọ nước hoa thượng hạng của nhà Giraud hay nhà Moulinard.

NHỮNG CÁC QUÝ-KHÁCH Ở XA

gửi thư về mua hàng mà có gửi tiền đủ số hoặc suýt soát thì cũng được phần biếu.

E. LAFON & R. LACAZE, Successeurs

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Phò Sách Xưa Quán Ven Đường

CHU' TÔN!

si muống ngăn ngừa cho thân

CHO KHỎI ĐAU

NHỨT LÀ

Khan cổ, đau độc giọng, yếu tim, đau phổi ... thì chỉ có ngậm THUỐC HƯƠN

VALDA

Hơi thở đã thong mà lại được Khỏi lo cảm mạo thương hàng Dầu có thở hít hướt hám đớ đầy hay là có vật độc.

Thì cũng Khỏi lo đau

Còn có đau: Sổ mũi, Khan cổ, Khạc tiếng, nóng lạnh cũng là ho thì cũng cứ dùng THUỐC

PASTILLES VALDA

ngậm thong hơi tốt lắm. Mà phải nhớ mua thứ thuốc đó mới linh nghiệm Coi cho Kỹ trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chỉ phải

CỨ ĂN

và an dưỡng trong phòng. Thuốc hườn này dễ uống lắm và đi mau xổ lại rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DERAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

Một thứ thuốc chườm tiện-lợi

Có thứ thuốc chườm nào không tiện-lợi hay không? Có hẳn chứ! Và chẳng cần phải nói đến những sự bất-tiện của các thứ thuốc chườm của các gia-quyến thường dùng xưa nay, nào là cao chườm, chỉ làm cho nóng, mà không công-hiệu gì, nào thuốc chườm chế rất công-kênh công-phu. Lại còn những thứ bột nhồn dùng làm đồ chườm, chóng hư hỏng, làm cho xung nóng, chẳng được bao lâu mất công-hiệu. Các thứ bất-tiện ấy, chỉ có một chứ thuốc là tránh được, ấy là thuốc:

L'AUTOPLASME

của E. VAILLANT

Sức chườm rất mạnh, mà lại êm-ái dần dần. Có thể tự-ý muốn cho nhanh hay mạnh thế nào cũng được. Thuốc ấy làm bằng bột tẩy hết dầu, đã trừ hết độc, và lại thấm được nước. Thuốc ấy không hỏng được. Thuốc ấy dùng được lâu, nên giản ở chỗ này, rồi lại đem giản chỗ khác cũng được. Giản vào chỗ cần phải chườm, thì hễ chốc lát là chỗ xưng tan ngay. Vì vậy thuốc này rất cần trong những khi cảm ho, đau cuống phổi, cuống bọng, đau xương, đau gân, v. v. Ai dùng thuốc chườm này một lần, thì tất thôi không dùng các thứ thuốc khác nữa.

Bán ở các hiệu bào chế: Bán buôn tại Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris (6e)

Thế nào là bệnh trĩ?

Bệnh chỉ là mọc mụn trong đại chàng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót một nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kịp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chàng.

Vậy xin Liệt-quí lưu tâm giới thiệu cho nạn tg.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM

THẦY KHOA Y-SINH

98, Phố hàng Buồm, Hanoi

ĐỘC TRÙNG

có phải tức nguyên nhân thuốc

Teinture Française

quan lương-y DUHOURCAU

Diệt-trừ-hiệu hơn hết mà lại rẻ hơn thuốc-ngoại. Mỗi lọ 1$ có kèm theo sách dạy cách dùng. Có bán ở Paris tại tiệm LABOUYE, Pharmacien, 40, rue de Turenne, và chung cất nhà thuốc.

BỊNH LIỆT KHÍ

Cách trị lành mạnh bằng thuốc hườn

GINAT au **SYNOUSINE**

Phải thuốc nào công nấy

HÃNG CHÁNH ở Paris, rue de Grenelle, 46

THƯỜNG TẠI VÌ ĐAU

NHỨT TRONG MÌNH,

nhiệc gân liệc cốt, hay nhứt đầu nhứt ốc, đau thốn trong bao-tử, mà làm cho gân cốt yếu nhiệc hết hoà lạc. Song phải biết

TẠI TRONG MÁU MẠCH

mà gân cốt lấy sự bổ mạnh chẳng nhằng. Nên muống cho gân cốt thiệt mạnh giỏi tốt thì huyết mạch phải tốt, tinh trong và mạnh khoẻ.

CỨ UỐNG THUỐC LIỀU PILULES PINK,

đặng cho máu, như có thiếu kém, thì trở nên tốt, lại trong tinh, và dưỡng bổ làm cho cả thân thể khoẻ mạnh.

Thuốc liều ấy có bán cùng trong các nhà bán thuốc.

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trị những bịnh: Nóng lạnh, số mũi, rêm mình các chứng rét cử Nhứt đầu, nhứt ốc, nhứt răng Đau mình, đau mỏi, đau lưng Nhứt gân cốt, trật cả. có bán cùng trong các nhà bán thuốc

Phải đòi hỏi cho đặng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm

INJECTION PEYRARD

Thuốc thục hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ

ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU

mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người Annam dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người (Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

Bán cùng các nhà thuốc có danh.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lận thì cần phải điều-trị cho tới khi hết ra mủ. Khi đã hết ra mủ rồi, nhưng nếu xem xét kỹ lưỡng trong mỗi sáng thức dậy khi đi tiểu tiện thì thấy có ra một thứ như đàm nhỏ và dài như sợi chỉ vậy. Ấy là một cái tang chứng còn phải điều-trị bằng thuốc *Santal Monal*, nếu không thì bịnh ở bàng-quang và ở thận không tài nào tuyệt hết nọc được. Bịnh này nếu chưa tuyệt hết nọc mà đã cưới ngay vợ thì thực là một điều rất nguy hiểm cho dân bà, vì bịnh tất chuyền sang người đàn-bà làm cho sinh ra bịnh đau bụng ghê gớm rồi có thể làm mất đường sinh dục được.

Muốn chữa cho khỏi các bịnh ấy thì không còn gì dễ hơn thuốc *Santal Monal* nữa. Thuốc này dùng theo cách hóa-học mà bào-chế ra, chuyên trị về chữa bịnh lậu và làm cho khỏi lây sang các cơ-quan khác nữa.

Không còn gì nguy hiểm cho bằng khi bị bịnh lậu nghe những lời bạn rỉ tứng chài mà dùng những thuốc không có giá-trị gì cả.

Khi mới có mủ thì nên dùng ngay thuốc *Santal Monal* mà dùng luôn cho đến khi tuyệt hết nọc bịnh.

Thuốc *Santal Monal* làm cho nước tiểu thành ra xanh,rửa các nơi, nào bàng-quang, nào quả thận và làm cho bịnh rất là chóng khỏi, vì thuốc này bào-chế bằng nhiều dược-phẩm mạnh mẽ và hiệu nghiệm vô cùng.

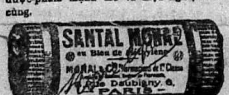

Ở các hàng bào-chế lớn đều c

RƯỢU

Champagne MERCIER

« CARTE OR »

Vừa ngon, giá lại không đắt

Dùng rượu này đi lễ, tết rất lịch-sự!

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoi, Nam-định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh.

3007

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LARO HE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ, dầu đau cơm, bịnh không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn ngủ, thuốc đi lâm hay rẻ thứ gian sí không đều quên đặng.

Ai si dùng nó công đặng, nhưng là người bịnh nọn cũng dân bị hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái ban, ho cảm mạo tôn ngực, rét ban cứu trời trăng, phắc trở trong tỉ vị các bịnh đã đau đừng chắc tay thuốc QUINA LAROCHE đâm.

Con nít huyết suy và con nít tóc đang lớn cũng đớn bổ sẽ khi tóc xanh sẫn, công nhờ mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấy rét cũng cũng nên quên đặng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị tắc làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trừ hết mà thêm lợi mạnh cho trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực. Ăn uống mau có chừng và cũng là giảm bớt thuốc để rồng. Nước thạch của thuốc thần chế ra (Liquide de Jade) tốt tục ngữ có người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đang có vạn giấy chứng và thư cảm ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương ở khắp nơi nơi gửi lại.

Rất tại hiệu nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly cà ba ly ve hòa thơ chai rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Cần muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, nếu 8 ly trước có rét 2 giờ rưỡi, thế ấy ly chót nếu trước có nửa giờ.

Thuốc QUINA LARO HE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước vô mà uống cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Ông thầy bán thuốc hạng nhất tại Paris

CHÈ 壽泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn ý.

NINH-THÁI

10, Rue des Cantonnais, Hanoi
113, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống, Nam-định

NẾU ngài tiếp được hàng-hóa ở Pháp gởi sang, nên giao cho M. A. BUDELOT, Transitaire, 3, phố Francis Garnier ở Haiphong nhận hộ để giữ giùm khỏi hư-hỏng và mất.

3016

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-khẩu ở phố Francis-Garnier (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

KÊU ĐẾN ĐỜ MÀ HỎI:

KOLA CORA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đau bà ở cữ* . . . . . *Một litre:* 2$40

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

LIXIR NUTRITIONNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* 1$25

GRANULÉ NUTRITIONNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* 1$25

Hai thứ thuốc trị bịnh lao, bịnh gầy và các bịnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP HYPOPHOSPHITE SOLUBLE. — *Thuốc trị bịnh hao mòn mệt xác rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hoặc 4 muỗng.* . . . . . *Một chai:* 1$25

SPIRITINE NUTRI. Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai:* 0$60

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bào-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3023

GRANDS MAGASINS REUNIS

Phố Paul Bert — Hanoi

PHOSCAO

EXQUIS DÉJEUNER
PUISSANT RECONSTITUANT

Aliment conseillé par tous les médecins aux malades, aux convalescents et aux vieillards.

ENVOI GRATUIT D'UN ÉCHANTILLON

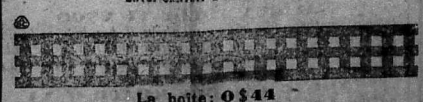

La boîte: 0$44

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi: *21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 13 Janvier 1921, 13 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 16 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.*

Tư bản dự định: Francs **72.000.000**

Tư bản nộp rồi: » **68.400.000**

Tổng cộng khoản dự-bị ngân ngày 30 Juin 1294: » **81.049.020**

Chánh quán tại: Paris (VIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự: M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự: M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Bến-Việt Thái-lan.

Tổng chưởng-nhiệm: M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi tiền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tổ chức y hệt những nhà Băng lớn bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des titres).

Điện viết tắt để gởi điện-tín: INDOCHINE.

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Cuillé Phuoc